

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

22/2004

Zvláštní vydání

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VI.

Vyšlo 17. 12. 2004

Cena 10 Kč

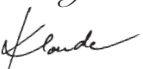
Rýmařov(sko) muzikální

Milí čtenáři,

dovolte mi, abych vám s nadcházejícími vánočními svátky popřál jejich klidné a spokojené prožití v kruhu svých nejbližších, bohatou nadílku a do nového roku pevné zdraví, štěstí a spokojenost.

Dny volna využijte k odpočinku a také k bilanci a zamyšlení nad uplynulým rokem. Nově získané síly, předsevzetí a elán věnujte v novém roce k realizaci svých plánů a naplnění svého života.

K tomu vám přeji hodně štěstí.

Ing. Petr Klouda
 starosta

úvodem

Stalo se již tradicí, že na závěr kalendářního roku pro vás, milí čtenáři, redakce Rýmařovského horizontu připravuje historický speciál, tematicky zaměřený na určitou oblast společenského dění v Rýmařově a na Rýmařovsku během minulého či předminulého století. V loňském vydání redakce přinesla například historickou mozaiku z oblasti školství a pohled na poválečný vznik českého školství v našem pohraničí. Letošním historickým vydáním bychom vám chtěli připomenout vznik a počátky poválečných kapel, orchestrů, hudebních uskupení, pěveckých spolků, chceme vzpomínout na výrazné kapelnické osobnosti, muzikanty nebo zpěváky, z nichž mnozí se stali výraznou

oporou velkých orchestrů nejen doma, ale i v zahraničí. A nutno říci, že jich nebylo zrovna málo. Jen v okrese Bruntál byly registrovány více jak tři stovky menších či větších orchestrů založených po II. světové válce. Některé z nich neměly ovšem dlouhého trvání a vzápětí zanikaly, aby někteří jejich členové vytvořili kapely nové.

Přiblížíme krátce také historii předválečných kapel na Rýmařovsku, o kterých se však mnoho informací nedochovalo, a pokud ano, většinou se jedná o kusé zmínky, které mnohdy nejsou podloženy konkrétními daty. V závěru našeho historického hudebního kaleidoskopu zamíříme i na současnou hudební scénu a připomeneme si,

kteří kapely a orchestry na Rýmařovsku rozvíjejí naše hudební cítění dnes.

Je zcela nepochybné, že tak dlouhá a rozmanitá historie muzik a sborů dávno minulých, ale i těch současných, by si vyžádala mnohem větší prostor a přípravu k tomu, aby byla zmapována detailněji. Redakce si je také vědoma toho, že při výčtu všech orchestrů, kapel či jednotlivců se mohlo stát, že některý z kamínků naší hudební mozaiky zůstal nezasazen. Proto se omlouváme předem všem, na koho jsme na stránkách historického hudebního speciálu pozapomněli, a přivítáme jakékoliv další nové poznatky, které budou přínosem pro některé z příštích vydání o muzikách a muzikantech. *Redakce*

Úloha hudby v současném světě

MOTTO:

Když člověk vezme do rukou hudební nástroj, není schopen páchat zlo, protože ono je se skutečnou krásou neslučitelné. Proto dejme dětem možnost proniknout do tajemství hudebních nástrojů. Jen tak pocítí, jak se krása těžce rodí a jak je důležité ji chránit a ctít.

Hudba byla, je a vždy bude čím si záračným, neuchopitelným, nepřístupným všem rozumným úvahám. Těžko můžeme vysvětlit, proč nás vrstvení tónů, zvuků a rytmů tak citově angažuje. Všude, kde jsou lidé, je přítomna i hudba a s ní veškeré umění, protože vždy je patrná souvislost mezi hudbou a barvou, hudbou a básnickou formou, hudbou

a pohybem, hudbou a duchovní kulturou atd. Hlavní úloha hudby spočívala celá staletí v tom, že dělala člověka člověkem. Hudba a umění byly kdysi podstatnou složkou života. K hudbě se vychovávalo od dětství, protože ve školském systému byla hudba rovnoprávná s jazykovými obory gramatiky, dialektiky a rétoriky.

Dechová hudba Střediska volného času Rýmařov

Za posledních sto let se však výchovný systém od tohoto principu vzdálil. Hudba nehraje v dnešních učebních osnovách škol téměř žádnou roli. Lehkomyslně je vyučována v nízkém počtu hodin neaprobovanými pedagogy, pokud vůbec vyučována je. Různí úředníci pověřeni sestavováním učebních plánů si možná uvědomují svou odpovědnost, ale v oblasti hu-

dební výchovy nevědí, co činí. Současný svět má etiku podřízenou technice, hudba velkých mistrů je degradována na lfbivou zábavu, primát nad mravními hodnotami má způsob myšlení a mluvy, který vede od technokratické, techniky, výkonnosti a konkurence přes materiální blahobyt až k válce, vykořisťování a útlaku, protože chybí hudbou pěstovaná fantazie, láska,

Hudba Pedagog

soucítění. Úlohou hudby není řídit se tržními principy, pragmatickými postupy, ale připomínat všem generacím, že říše hudební fantazie je nepostradatelnou složkou pravého lidství.

Ve druhé polovině 20. století byla pozitivní úloha hudby nezodpovědně zneužita. Role státně řízené hudby v diktaturách je všem dobře známa a dnešek soudí, že lze žít bez umění. Stačí z něj udělat pouhou oddechovou zábavu, kterou masově nabízejí veškerá informační média. Nejde už o hudbu, ale o lidské kontakty s hudbou. Stačí si všimnout, že hudba díky moderní sdělovací a reprodukční technice vytváří lidem cosi jako únikový prostor, náhradní životní program, hudba se jim stává drogou, jež jim poskytuje myšlenkový stereotyp.

Do hudby (i jiných umění) proniká stále více lhostejnost k zásadám morálky, někdy se dokonce stává propagátorem problematických přístupů k životu (viz apoteózu drog, sexu, násilí). Hudba se stává příležitostí pro neobvyklou demonstraci snobismu (časté je - čím méně hudební člověk, tím lepší aparatura, a po-

kud možno všude - doma, na chatě, v autě, kanceláři atd.). Lidé jsou manipulováni ve smyslu hudebního vkusu manažery, producenty, moderátory, a ne hudebními pedagogy, skladateli či interprety. Stačí si udělat průzkum trhu a provést si analýzu toho, co se nahrává, co se vysílá a prodává, v jakých se to děje souvislostech a za jakých podmínek. Posлуhači podléhají tlaku reklamy, kupují i podřadnější zboží, protože v důsledku selhávání školní i mimoškolní hudební výchovy nejsou schopni rozeznat hudební zboží nejvyšší kvality. Přitom kvalitativní patra má nejen tzv. hudba vážná, ale i hudba populární.

Za mimořádně nebezpečnou věc nejen pro lidské zdraví, ale i pro existenci hudby je nutné pokládat zneužívání hudby ve funkci zvukové dekorace (v obchodech, na veřejných prostranstvích, během zpravodajství v médiích atd.), kdy se hudba tímto nadměrným použitím stává akustickým balastem. Člověk v současné civilizaci je vystaven zvýšené hladině hluku = akustickému smogu, na němž se kromě hluku strojů výrazně podílí

Rocková kapela Hechitera na koncertu v restauraci U Hrozna 2003

i dlouhodobě a hlasitě reprodukována hudba. Následkem mohou být somatické i psychické poruchy zdraví. Již Robert Koch (1843 - 1910) řekl: „Lidstvo se bude muset vypořádat s hlukem stejně razantně, jako se vypořádalo s morem a cholera...“

Každá krize, tedy i dnešní v úloze hudby, se může stát požehnáním. Umožňuje nám zamyslet se nad opravdovými životními hodnotami a nutí nás rozhodnout se, kterou cestou půjdeme. My hudebníci, ale i všichni ostatní umělci, máme dnes před budoucností obrovský úkol a s ním zod-

povědnost! Znova a znova musíme lidem vysvětlovat, že umění není pouhá dekorace či finanční transakce, ale nádherný fantazijní svět, který stojíce v samém srdci našeho života je schopen vytvořit lidem vnitřní pokoj a ráj již zde na zemi.

„Zlé je, když se hudba stává vysloveně ničivou. Když nenapravitelně poškozují sluch, když bezohlední vyhrávající pronikají řvoucími reproduktory z ulice do domů. TO UŽ NENÍ JEN VĚC VKUSU, TAKTU, HYGIENY, ALE LIDSKÝCH PŘÁV...“

(Ilja Hurník, Chvála ticha)

Nejstarší hudební stopy v našem městě

Muzicírování v Rýmařově je již velmi starého data. Nejstarší zpráva se týká otevření první stabilní městské školy roku 1590 díky štědré donaci tehdejšího majitele Ferdinanda z Grünbüchlu. Po velmi pečlivém výběru zvolil totiž prvním kantorem školy Rudolfa Voglera - Aucuparia, znamenitého hudebníka a jednoho z nejvýznamnějších hudebních tvůrců severní Moravy své doby. Arci pro umělce nebyly poměry venkovského města nejspíše dostatečné, a tak zanedlouho odešel, přesto nesporně zanechal své stopy mezi učenlivými rýmařovskými žáčky.

Při obnově farního chrámu sv. ar-

chanděla Michaela po požáru roku 1607 pamatoval stavebník též na vynikající luteránské literátské bratrstvo dvěma dosud stojícími postranními tribunami. Při jinak vcelku neokázalých luteránských bohoslužbách býval zlatým hřebem několikahlasý zpěv nádherných evangelických žalmů. Avšak ani katolíci, kteří převzali kostel zpět už roku 1625, nezůstávali nic dlužní hudební kultuře a svatyně byly nejen uměleckými galeriemi, ale i koncertními sály. To nehovoříme jen o krásném duchovním zpěvu při bohoslužbách a dobrých výkonech varhaníků, bez nichž se neobešly ani venkovské bohosluž-

Údajně rýmařovský mužský sbor (nedatováno)

by. Při našem kostele působili též hudebníci z řad rýmařovských občanů. Aby však měly jejich produkce kvalitní úroveň, bývaly občas zakupovány nové nástroje z církevních peněz. Dosud se uchoval seznam nástrojů barokní chrámové kapely.

Roku 1848 vznikla při rýmařovské národní gardě též vojenská kapela. Byla vybavena nově zakoupenými nástroji pro hudebníky, kteří získali též velmi fešáckou uniformu, tmavomodré kabátce a tehdy módní šedivé přiléhavé kalhoty. Ovšem nejskvělejší byly čáky s bohatými bílými fedr-

puši, kterými se nápadně odlišovali od ostatních gardistů, s nimiž tvořili jednotku o 300 ozbrojencích. Dosud se zachoval v muzeu obraz jejich kapelníka se zlatočerveno-zlatou šerpou s paličkami a nádherně zdobenou a zlacenou kapelnickou holí, již při pochodu udával kapele rytmus a ukazoval nástupy. Místní řezník Josef Jordan byl na svou hodnost patřičně hrdý. Podobné, ale hůř oblečené gardy se objevily i na jiných místech Rýmařovska, nemáme však žádné zprávy o tom, že by se mohly pochlubit také svou plukovní hudbou.

Jiří Karel

Dechová kapela obce Nová Ves (28. 5. 1939)

Od druhé poloviny 19. století do roku 1945

V duchovní oblasti pečovaly o umění a družnost naše pěvecké a hudební spolky. Jejich velký počet svědčí nejen o lásce našich krajanů ke zpěvu a hudbě, ale též o jejich nadání k hudbě. Dle Thöndela se nejstarší mužský pěvecký spolek v našem kraji nacházel v Horním Městě, založen v r. 1857. Po něm následoval **Mužský pěvecký spolek v Rýmařově**, založen v r. 1865 (MGV, tj. Männer Gesangverein Römerstadt, jehož zvláštností bylo, že ač prezentován jako „mužský“, měl podle soudobé fotografie ve svých řadách kromě mužů též mnoho žen, pozn. redakce). Hudební a pěvecký spolek se nacházel i v Ryžovišti a z něj vzešla městská (dechová) kapela v Ryžovišti. Také Horní Město mělo městskou kapelu. Se 40 členy

První mužský pěvecký spolek v Rýmařově, kuriozně převládaly ženy (r. 1905)

v průměru patřil mužský pěvecký spolek v Janovicích k nejsilnějším v kraji. Kapely v Nové Vsi a ve Valšově měly po dvaceti členech i více. Nejsilnější dechový orchestr měl Rýmařov a po první světové válce se těšil velké vážnosti. „Sudety sjednocené kouzlem písně ochraň, Bože“ a „Německá je naše píseň, svobodné naše slovo, věrný náš duch pod ochranou Praděda“, tak zněly pozdravy rýmařovských pěveckých spolků.

Rýmařovský pěvecký spolek sestával z jednoho mužského, jednoho smíšeného a krátkou dobu též ze samostatného ženského sboru. Mužský sbor měl v průměru 30 - 50 členů a ženský sbor 30 - 40 zpěvaček. Po první světové válce doznal rýmařovský spolek pod vedením stavitele Franze Plachta velkého rozmachu, působilo v něm okolo 100 zpěváků a zpěvaček. V této době převzal rýmařovský spolek Casino (dosud zkoušel v prvním patře kavárny Werner), obsadil nyní sál hotelu Thiel, a členové spolku tak měli k dispozici též dva biliáry a karetní hry.

V souladu se stanovami pořádal pěvecký spolek ročně jeden koncert a jeden Večer písní. Vedle lidových písní uvedl spolek velké sborové skladby a mše, zejména pod vedením sbormistra Plachta a ředitele reálky Dr. Karla Burkerta. Obsahem silvestrovských představení a zpěvoher byly bujaré písně a v členském kruhu se konaly mikulášské oslavy a masopustní veselice. V poválečných letech byly velmi silně navštěvovány plesy v divadle, zejména bál s mottem „Výlet pěvců na salaš“. Zpěvohra „Winzerliesel“ (Vi-

nařova Bětuška) měla takový úspěch, že musela být opakována. Spolkový orchestr existoval ještě za 1. světové války, po ní zanikl a nepodařilo se jej již obnovit.

Pěvecké spolky byly členy Sudetoněmeckého pěveckého svazu a Severomoravského župního svazu se sídlem v Olomouci. Některé župní pěvecké slavnosti se konaly i v Rýmařově, zejména při oslavě 25. výročí založení MGV v roce 1890. Rýmařovský pěvecký spolek se společně s ostatními spolky kraje také účastnil ročních župních slavností např. v Olomouci, v Moravském Berouně a v městě Libavě. Rýmařovskému spolku byla též úředně povolena hudební škola pod vedením učitele hudby a kapelníka Raimunda Macholda. Hudební dorost se vyučoval ve třídách reálky. Po roce 1938 musela hudební škola převzít správa města.

Naše pěvecké spolky, zejména pokud měly spolkové vlajky, byly zastoupeny na velkých německých pěveckých slavnostech v Liberci, ve Vídni a ve Vratislavi. Při slavnostech jiných spolků v Rýmařově i v okolí spolupůsobili s písňovou tvorbou na slavnostních večerech, ale provozovaly též zpívanou mši Franze Schuberta při slavnostních událostech, o čemž svědčí četné stuhu na vlajkové žerdi i medaile. Církevních svateb členů se spolky podílely zpěvy a při pohřbech vyjadřovaly svou účast smutečnými sbory. Archivář a ředitel Frühauff a řídící učitel Heinelt uspořádali notový archiv a po dlouhou dobu jej udržovali ve vzorném pořádku.

V období české vlády se stejně jako tělocvičné spolky i pěvecké spolky těšily „obzvláštní láske a pozornosti“ krajských úřadů, kterým se musely předkládat písňové texty ke schválení. Z úřední moci musela být ze sbírek písní a zpěvníků odstraněna celá řada písní nebo jejich text změněn k nepoznání. Při setkání pěvců ve Vídni zakázala česká správa vystupovat se spolkovým praporem.

V roce 1938 se konalo poslední veřejné představení provedením skladby „Monfort“ od Rheinbergera pro smíšený sbor a sóla pod vedením posledního sbormistra Heinelta. Funkci vykonával téměř 10 let, protože především v důsledku politických poměrů nebyl nikdo ochoten tuto funkci převzít. V době připojení k říši a již několik měsíců předtím nebyla pravidelná činnost možná, zkoušky byly stále horší, protože zejména po připojení k říši se zpěváci účastnili spíše stranických schůzí a do zkoušek nechodili. Poté, co rýmařovský spolek přišel kvůli

rekonstrukci o svou nejlepší zkušebnu v hotelu Thiel, zkoušel dále v pivovaru, potom v hostinci Riedel a nakonec v katolickém Spolkovém domě, kde také zůstal i potom, co ztratil celý majetek s klavírem, vlajku, písňový a notový archiv.

Zpracováno podle publikace Franze Tuttsche: Römerstadt und das Römerstädter Ländchen, Wolfratshausen 1964.

Přel.: František Liber.

K uvedenému a v podstatě neúplnému textu nutno ještě dodat něco dalších informací.

Dělnický pěvecký spolek byl založen někdy ke konci 19. století, jednalo se nejspíše o kulturní součást spolku s názvem Eiche (dub). **Také Gemischtes Chor der Landesrealschule in Römerstadt** nebyl institucí zanedbatelnou a troufl si dokonce s Macholdovou dechovkou na Beethovenova Egmonta s Goethovým textem, ale v jeho repertoáru bychom našli i některé skladby Dvořákovy. Osudy **Stadtkapelle** s dirigentem Macholdem juniorem (založena snad v roce 1911), jež působila ve městě až do roku 1945, výrazně kopírovaly politické poměry. Kvalitní orchestr, s nímž se lidé setkávali při všech významných událostech, doprovázel třeba 28. 10. 1937 oslavy vzniku Československé republiky a zahrál státní hymnu jistě nikoli poprvé. Roku 1941 jsme se s ním mohli zas setkat při oslavách narození Adolfa Hitlera pod tribunou s nacistickými pohlaváry před budovou okresní úřadovny gestapa v přízemí nynějšího muzea. Tragickou tečkou za existencí dechovky se stal 30. červen 1945, kdy tehdejší představitelé města nařídili jejímu kapelníkovi vyhubovat, že se všichni muži, ženy a děti musí dostavit na hlavní náměstí. Nic netušící

Oslava Hitlerových narozenin na rýmařovském náměstí (r. 1940), zcela vpravo trumpetista pan Icha (otec učitele pana Romana Ichy, který byl rovněž výborný muzikant), na tribuně první zprava vedoucí místní NSDAP Klamert

Machold s ostatními musel pak přihlížet dopravě dvou Němců obviněných z nedovoleného držení zbraní. Vlastní dechovku měla i Stará Ves. Ve městě určitou dobu existoval též **Orchestr hudební školy MGV**. Z doslechu též víme, že ve městě působilo také velmi kvalitní smyčcové kvarteto, v němž hrával na violu vynikající absolvent vídeňské konzervatoře Eduard Icha, tatínek pozdějšího známého pianisty Romana Ichy. *František Liber*

České orchestry od poloviny 20. století až po dnešek

O prvních kapelách, které se objevovaly už od roku 1945, ví dnes už jen málokdo, kroniky se nepsaly, hráči přecházeli, orchestry zanikaly a vznikaly nové. Nesporně je nutno nezapomenout na první swingové muzicírování, za nímž stál **Alois (Lojza) Bouda**. Dodnes známé skupiny spolu s dalšími, dnes už zapomenutými, se staly líhni zkušených hudebníků, kteří později obsadili pulťky známých orchestrů. Hrávali v nich třeba Jindra Mahovský, Jirka Rys, Roman Icha, Laďa Pelka i Honza Vrbický a další. Bez uvedených souborů by bylo jen velmi těžké sestavit pozdější tělesa. Jisté však je, že české kapely značně převýšily bývalé německé nejen v počtu, ale i v roz-

strumentalisty. O nich a o dalších se však dozvíte na jiném místě.

Dalším tělesem byla kapela **Viktora Reitera**, skvělého kapelníka, klavíristy, vibrafonisty, harmonikáře a aranžéra, který ve čtyřicátých letech působil v Karlových Varech v orchestru hotelu Pupp. Po příchodu do Rýmařova založil skupinu, která nesla jeho jméno. Členy jeho kapely byli: Jiří Rys (basa), Vladimír Dlouhý (bicí), později Antonín Čarady (bicí), Radek Pelka (kytara), Ladislav Pelka (klarinet) a MUDr. Milíč Staněk (piano). Kapela hrála v hotelu Praděd taneční, barovou i swingovou hudbu.

Později, po jejím rozpadu, když Viktor Reiter odešel z Rýmařova, její členové založili jiné hudební

Orchestr Oty Roubala (1962), zleva J. Mahovský, V. Václavek, J. Karel, O. Roubal, F. Karásek

manitosti žánrů, jen se, patrně ve stylu doby, poněkud snížil počet hráčů v dechovkách s výjimkou Pionýrky. Bohužel na rozdíl od předválečné doby nevíme o žádném instrumentálním souboru zaměřeném na vážnou hudbu, ovšem nahrazovali je jednotlivci či občasné pěvecké sbory a pochopitelně importované koncerty. Můžeme však s jistotou říci, že první z českých souborů zahájily svou činnost již od roku 1945, jak vysvitne z dalších vzpomínek.

Na konci 50. a v 60. letech existovalo v Rýmařově i několik špičkových kapel, které díky schopnostem svých muzikantů dokázaly hrát velmi náročnou aranžovanou hudbu a byly schopné též solidní improvizace, jak některé žánry vyžadovaly. Hrála se populární, taneční i lidová hudba, ale výrazné techniky a nadání si žádal jazzový projev. Tehdy též vznikly postupně čtyři soubory **Otakara Roubala**, kapelníka, aranžéra, technicky brilantního, invenčně a improvizace vybaveného in-

těleso pod vedením bubeníka a zpěváka **Vladimíra Dlouhého**. Kapela hrála v hotelu Praděd ve složení: Vladimír Dlouhý (zpěv), Antonín Čarady (bicí), Ladislav Pelka (klarinet a saxofon), Radek Pelka (kytara) a nový člen, klavírista Jiří Vystrčil, který přišel do Rýmařova v roce 1963 z Brna. Kapela produkovala taneční, barovou muziku a populární skladby tehdejší doby. Díky schopnostem Radka Pelky a klavíristy Jiřího Vystrčila kapela hrála i některé jazzové standardy. Po smrti kapelníka pana Dlouhého se rozpadla. Od roku 1968 po dlouhá léta hrála v hotelu Praděd také barová skupina **Ivana Rese** z Horního Města, pozdější **Profil**.

V roce 1967 vznikla v Rýmařově skupina **Exodus**, o níž budeme hovořit dále. Tento po stránce muzikantů velice kvalitní orchestr produkoval hudbu, jež nejlépe vyhovovala jeho protagonistům. Po jeho rozpadu utvořili někteří členové skupiny v roce 1971 novou kapelu s názvem **Exodus II**. Tato

Jazzový orchestr Oty Roubala (1959 - 1962) Archiv: Josef Mathon

skupina částečně pokračovala ve směru dřívější kapely, ale výrazně přitvrdila do rockového žánru a bez „plechů“ opustila soulový charakter repertoáru. Skupina hrá-

la známé rockové hity západních a amerických skupin a také skladby Flamenga a jiných českých skupin. Sklízela tehdy velké úspěchy hlavně mezi mladými. Vycházela z jednoduchého aranžmá a stavěla na uměleckých schopnostech reprodukcce a hráčských kvalitách muzikantů: Vladimíra Václavka (basa), Jiřího Vystrčila (klavír), Pavla Laštuvky (basa), Antonína Miklíka (kytara a zpěv), krátce Miroslava Slováčka (bicí), René Zatloukala (zpěv, ujal se i psaní not).

Orchestr Oty Roubala (1961 - 1962), J. Karel, O. Roubal

Kapelníkem byl V. Václavek. Po festivalu okresních kapel v roce 1972 se orchestr rozpadl a někteří jeho muzikanti přešli do jiných kapel i k profesionálnímu hudebníkům, pod ostravskou a brněnskou agenturu.

Zásobárnou mladých skupin, které v Rýmařově vznikly později, byla další kapela, pozdější **Mode-**

Miroslav Šmirk, zpěvák swingových a rockových písní, saxofonista Josef Šrom, krátce Ivan Taneček (bicí), Alois Miklík (kytara a zpěv), Jiří Vystrčil (klavír), později František Orság (kytara), Vladimír Václavek (basa a kytara), Omar Neubauer (basa). Toto seskupení zažilo velký úspěch na

Exodus (1969), J. Karel, V. Václavek, S. Novák

koncertu v městském kině při předhlídce předních orchestrů, kde za velkého skandování posluchačů zahrála jako jediná beatová skupina některé skladby Beatles a klasickou skladbu upravenou pro klavír. Někteří členové této kapely vytvořili twistovou skupinu Modeto sextet, která také účinkovala v Olomouci s pražskými muzikanty a hrála v Rýmařově v hotelu Praděd.

V těchto letech se také vytvořila kapela beatového a rockového zaměření s vlastním manažerem V. Erbenem, která měla název **The Self**, v čele s hlavním protagonistou, zpěvákem a basistou K. Egidou, pozdějším profesionálním hudebníkem. Tato skupina, ovlivněna západními rockovými kapelami, reprodukovala velmi kvalitně hity západních skupin

Skupina Slimm (1978), vinárna Horní Město, S. Veselý, L. Novotný, I. Prázdny, M. Klesnil, M. Doreová

dlouhou řadu let a byla v okrese Bruntál velmi populární. V kapele účinkovali bratři Alois a Antonín Miklíkovi (kytary), Jaroslav Straka (bicí), Václav Kabeláč (kytara) a René Zatloukal (kytara). Krátkou dobu hrála v Rýmařově skupina **Ketl**, později **SLIMM**.

Skupina Dynamic (80. léta)

Působili zde Miroslav Slovák (bicí), René Zatloukal (kytara), Vladimír Novotný (kytara a zpěv), Miroslav Klesnil (klarinet) a Ivan Prázdny (bicí).

Začátkem sedmdesátých let vznikla pod vedením Miroslava Sedláka mládežnická kapela pod názvem **7 + 7 = 15**. Sedm muzikantů, sedm zpěvaček a jeden kapelník. Níže se o činnosti skupiny více rozepisuje její další člen.

V roce 1974 založil Jiří Vystrčil se svojí ženou Hanou kapelu pod názvem **Hudba Jiřího Vystrčila**. Hráli zde: Pavel Laštuvka (basa), Stanislav Pospíšil (bicí), Hana Vystrčilová (zpěv) a Ivan Sigmund (kytara), který od kapely později odešel a založil skupinu Rotor. Během roku 1974 přišly do kapely sestry Alena a Jana Sedlákové spolu s Antonínem

Miklíkem (kytara). Kapela dostala název **S + H vocal**, protože začala produkovat skladby vokálního charakteru. Sestry Sedlákové a Hana Vystrčilová vytvořily velmi kvalitní trio známé po celém kraji. Do kapely v témž roce přišel i kytarista a zpěvák René Zatloukal.

Po jarních přehrávkách v roce 1975 se kapela přejmenovala na **Dynamic**. Jejím zřizovatelem byl ZK ROH Metaz Malá Morávka. V tomto roce přišel do

kapely vynikající saxofonista a interpret Otakar Roubal z Malé Morávky. Umělecká spolupráce Jiřího Vystrčila a Otakara Roubala se odrazila na repertoáru skupiny. Hrálo se hodně krásných orchestrálních a přednesových vokálních skladeb od zahraničních skupin,

Skupina Modeto Sextet (1964), Flemichova zahrada - Majáles, J. Vystrčil, O. Neubauer, F. Navrátil, J. Šrom, A. Miklík, M. Šmirk

například Middle of the Road, nebo skladatelů jako G. Gershwin a českých skladeb od Z. Marata. V roce 1976 přišel do kapely Vladimír Novotný (kytara a zpěv). V tomto obsazení si

na kvalitě. Vladimír Novotný se vypracoval na výborného zpěváka. V roce 1985 přišla do kapely Dagmar Zamcová, zpěvačka ze skupiny Gradace, a saxofonista Zdeněk Kaláb. Oba byli výbornou

Kapela 7+7=15 (1970)

kapela mohla dovolit přijímat skladby z repertoáru takových skupin, jakou byla švédská ABBA. V tomto složení pokračoval Dynamic po čtyři léta. Hrál nejen v Rýmařově, ale hlavně na Jesenícku. V té době měla kapela nového zřizovatele, a to ZV ROH RD Rýmařov. Kromě zábav a plesů vystupovala i na koncertech a byla zvána na přední reprezentativní akce v okrese i kraji.

V roce 1978 odešel z kapely Ota Roubal, následně Hana Vystrčilová a o něco později bubeník Stanislav Pospíšil, který začal hrát v profesionálním souboru. Vystřídal jej Zdeněk Prášil. Kapela následně změnila i svůj repertoár. V roce 1982 odešel z kapely Antonín Miklík a zpěvačka Alena Sedláková do skupiny Rotor. Poté, co odešla i zpěvačka Jana Sedláková, se hlavním zpěvákem kapely stal Vladimír Novotný.

Dynamic v počtu pěti muzikantů hrál s úspěchem i v zahraničí, v roce 1982 a 1983 v Jugoslávii na ostrově Korčula. I přes změnu repertoáru a obsazení kapela neztratila

posilou pro Dynamic, který hrál v tomto obsazení i v bývalé NDR. Kapela pokračovala v tomto složení do roku 1989, kdy odešel i zpěvák a kytarista René Zatloukal.

Objevily se nové trendy a možnosti, zakládaly se nové hudební skupiny menšího složení a s novými poměry začaly být dostupné nové hudební nástroje včetně elektronických. Skupina Dynamic po odchodu Dagmar Zamcové pokračovala jako Trio Dynamic ve složení Jiří Vystrčil (kapelník a hráč na klávesy), Vladimír Novotný (zpěv a kytara), Zdeněk Kaláb (saxofon) a automatický bubeník. Někteří muzikanti, kteří odešli z Dynamicu, hráli v Bruntále se skupinou Kompakt. Trio Dynamic hraje již čtrnáct let pacientům v lázních Karlova Studánka, ale i na tanečních kolonádách, svatbách a plesích, úspěšně tak reprezentuje město Rýmařov. V roce 2004 přišla do kapely Ivana Dušková, zpěvačka z Bruntálu. V roce 2005 oslaví skupina Dynamic 30 let svého trvání. *Jiří Vystrčil*

Vzpomínání na jazz

V období po válce nás mladé fascinovaly nahrávky velkých swingových kapel, které přivezli sympatičtí američtí kluci, dlouhání v pěkných uniformách, kteří nekradli, ale dávali, osvobodili Plzeň a západní Čechy, ale jichž jsme se u nás z úradku ješitného sovětského mocipána k naší lítosti nedočkali. Přišly hudební filmy a na Zasněženou romanci s Glennem Millerem se chodilo i šestkrát týdně. Sháněly se gramodesky, hlavně Brunšviky s nahrávkami Armstronga či skladbami Handyho, který „vynalezl“ Saint Luis Blues, a dalšími. Večery se

Harryho Macourka v Karla a jeho pokus vytvořit český národní lidově demokratický „džez“. Místo saxofonů smyčce - plechy mu imperialisticky nezněly, byly v každé kutálce. Patřil jsem k těm, co na Rýmařovsko od kapely nepřicházeli dobrovolně, navíc bez iluzí, ba s krajní nechutí.

Týden po příjezdu do Velké Štáhle mě pan ředitel Adamík (tamtamy fungovaly) přes mou krajní nedůvěru angažoval do janovické kapely. Už nevím, jak se soubor jmenoval, asi se scházel příležitostně, snad ani nezkoušel. Šéf však tvrdil, že oni nejsou hudlaři

Orchester Brokát (1956), J. Talián, J. Karel, J. Vraný, F. Weissgärber, L. Haška, T. Čarady, V. Kodovský

se stal brzy mým dobrým kamarádem, stejně jako velmi kvalitní bubeník Jindřich Mahovský, který měl za sebou už několik kapel včetně souboru trumpetisty Kribuse. Chuť hrát novou muziku byla ohromná a brzy jsme si velmi dobře rozuměli. Na estrády, tehdy prapodivné slepence všeho možného, se přidali pod hlavičkou Brokátu ještě ředitel hudební školy Jan Vraný (tenorsaxofon, klarinet, housle) s Frantou Weissgärberem (altsaxofon, klarinet) i bezchybný a spolehlivý trombonista Josef Talián. Harmoniku, neboť piano ve vesnických sálkách nebývalo, obstaral usměvavý dlouhán Lada Haška, řečený Brkoš (Šlězinger odešel stát se vzorným učí-

Jeseníků, jak mi popřáli škodolibí jihlavští přátelé.

Vyhráli jsme však na celé čáře, když nás jedenáct pozval na koncert roku 1958 do nové závodní kapely Brokátu Ota Roubal, myslím nejlepší hudebník, s nímž jsme měli tu čest si zahrát a který nás toho tolik naučil, i když jsme rozhodně už nebyli jelimánci. Přišel nedávno z Brna, kde hrál s vynikajícími swingovými kapelami Kružička, Mirko Foreta a Gustava Broma, dodnes nejlepšími z našich velkých jazzových kapel. Znal jej u nás každý pořádný jazzman a ještě v osmdesátých letech nahrával se Smetáčkem v italské televizi. Celé naše hraní stálo na dokonale improvizovaných Oto-

Taneční hudba Domu osvěty (1955 - 1956), zleva J. Mahovský, Z. Václavek, J. Karel, řídící Šlězinger

žily s ušima nalepenýma na rádiu „Laxmberk“, americké vojenské vysílače v Lucemburku. Šťastnější vymodlili na zchudlých rodičích nějaký nástroj. Nejvíc letěly saxofony a trubky a nejšťastnější po domácím muzicírování, z něhož šedivěli sousedi a domovní důvěrnice dostávaly výrážku, časem vyrazili do velkých či menších kapel hrát především pro vlastní potěchu, ne pro peníze.

Já patřil k těm šťastnějším, dostal jsem se do velkého a velmi dobrého orchestru. Zažili jsme rušení bandů, které hrály západní „dekadentní“ hudbu, ničení partů s anglickými názvy v archivech kapel i přerod váženého aranžéra

„a ty foxtroty“ hrají také. Začátky skladeb byly kouzelné, pan řídící s houslemi elegantně pokynul hlavou i celým tělem a spustil spolu s muzikanty vždy dvě polky s valčíkem uprostřed a k mé hrůze i kvapík, v němž jsem se vždy beznadějně ztratil. O půlnoci jsem se osmělil požádat o ty foxtroty. Pan kapelník nařídil: „Najděte si ten fox!“ (název netřeba, měli jediný z operety Okolo rybníka s půvabným názvem Kavka) a bylo jasno. Pak už jsem se jen vmlouval a nastoupil ještě 1955 do malé **Taneční hudby Domu osvěty**. Pan řídící Šlězinger hrál na harmoniku, ale i na piano, výborný kytarista Zdeněk Václavek

I. malá kapela OB 5 (1960), po rozpadu velké, J. Karel, O. Roubal

telem do Tvarožné), a k mým nejlepším kamarádům patřil též verovní basista a stejně dobrý bubeník Tonda Čarady. Zpívala sympatická černoooká Jarka Chvátalová, konferoval obratný a výřečný Vláda Kodovský.

Roku 1956 přišla vojna v Ružomberoku a výborná dixielandová kapela. Nedlouhý život jí přišel kontráš (důstojník kontrarozvědky) za frčku a udavač za dovolenou. Dva spoluhráči vyfasovali dva roky ve vojenské věznici v Horemlázu, českém Pahorku, za dvě pravdivé věty. Pak Cheb, skvělý kytarista z Bratislavy a zpět na trvalou rekreaci do

vých sólech s celou škálou barev od sametového zvuku v Midnight Sun po drsný témbur v Suny Side on the Street. Melodickou sekci rozšířené varianty tzv. švédáku tvořil Ota Roubal (kapelník, altsaxofon, klarinet) a s ním sedávali v první řadě též neobyčejně spolehliví hráči Honza Vrbický (tenorsaxofon, klarinet) a Láda Pelka (alt, barytonsaxofon, klarinet), který střídal ve výše posazených skladbách v glennmillerovském stylu též altku. Dvojice klarinetů zas zbarvila latinskoamerické rytmy. Oba hráči již dříve vystřídali všechny dobré zdejší kapely včetně souboru s nejasným názvem

Orchester Brokát (1959), zpěvačka E. Martinová, vpravo zpěvák Z. Pantůček

Výpomoc dechovce J. Taliána při pohřbu (1960), O. Roubal, L. Pelka, L. Valerián, J. Karel

LIDO. Plechy tvořili skvělí trumpetista Polda Valerián, dokonalý technik s nádherným tónem, dříve sólista čs. posádkové hudby a za války v jednom ze dvou pluků vládního vojska, však se po majorovi také soudruzi nejednou svezli. Dodnes si jej nesmírně vážím. A pro nás dva trumpetisty bylo radostí účinkovat s výborným muzikantem, nesmírně milým a hodným člověkem a na slovo vzatým pozounistou Pepíkem Taliánem. Rytmické sekci dodával správný zvuk a swing kytarista Pepík Mathon gibsonkou, speciální doprovodnou kytarou s oblym hmatníkem a velmi ostrým kovovým zvukem. Schopného a jemného basistu Jirku Rysa, který měl rád Ježka a také se s ním osobně znal, nahradil někdy roku 1960 náš pozdější mnohaletý spolutráč Antonín Zavadil - Zada, který později přešel na baskytaru a na rozdíl od ostatních býval i vynikající sportovec. Bubny, které měly v každé moderní kapele výsadní místo, spolehlivě obstaral opět Jindra Mahovský a ohromným tahounem rytmiky byl nesmírně inteligentní velký pan muzikant a dobračisko Roman Icha, který byl vždy připraven sejmut na naše hříchy při nevydařených sólech či jiných výpadcích a dokázal splnit i ta nejnejnějnější přání.

Hudba Spojeného závodního klubu, po zániku 1. velké kapely Brokátu (1961), harmonika - V. Reiter, basa - A. Čarady

Jádrum repertoáru byly moderní swingové skladby nejlepších jazzmanů doby od Counta Basieho, Woody Hermana až po Duka Ellingtona, jehož nádherná Sophisticated Lady se stala dokonce naší znělkou. Hrávalo se i Star Dust a přes padesátka dalších v různém obsazení, včetně obtížného Do videnia v pondelok, skladby ve fast tempu (velmi rychle), kde se v kružíkovském aranžmá ohromně blýskly saxy. Pochopitelně bylo nutno umlčet rebelující manželky nějakým tím grošíkem (40 - 50 Kčs za šestihodinový večer), a musely se tedy shánět kšefty též pomocí jisté části kapely nemilované komerce od Tulipánů z Amsterdamu po lidovky typu Strahováčka po jedenácté večer. Pochopitelně největší pozornost vždy na sebe strhával vokalista Franta Karásek, který se záhy stal na Rýmařovsku skutečným pojmem. Dodnes málokdo ví, že je i vynikající recitátor a má dokonalou dikci díky velkému nadání, ale možná trochu i díky svému dávnému hereckému extempore. Jeden čas obohatilo naše muzicírování i pěvecké kvarteto Franta, Jiřka Psotová, Jarka Volková a Liduška Drápalová, čas zpíval sametovým cortézovským barytonem Mírek Kovář. Nelze též zapomenout na konferování Zdeňka Hradiláka, vynikajícího ostravského herce.

Hrávalo se v širokém okolí včetně Karlovy Studánky i jinde na vzdálenějších akcích a často gratis. Pochopitelně nejčastěji se braly taneční zábavy a plesy. Koncerty byly sice méně časté, ale nejednou s tehdejšími hvězdami šoubyznysu, třeba Evou Martinovou, Zbyškem Pantůčkem či komikem Rudou Stolařem. Kromě Olomouce obdobné kapely u nás na severu tehdy nehrály. Nutnou a docela příjemnou změnou byla též výpomoc Valeriánově dechovce o pohřbech a prvních májích (Josef Talián s Poldou tam působili trvale). Ba dokonce jednou dechovka ukryla i klavíristu Romana Ichu. Jan Slabý, tehdejší ředitel jedenáctiletky, se totiž rozhodl ho po vzoru SSSR postavit

Celá kapela Brokát (poč. r. 1960)

zůstali asi přeslechlí. My se nezmohli ani na tón, dusili jsme se, nikoli však nedostatkem vzduchu. Než, jak to bývá zvláště u muzikantů, nic netrvá věčně a po významném soutěžním úspěchu se kapela roku 1960 rozpadla a vznikla na krátko další, v menším složení a s názvem **OB 5**.

Orchestr Brokát (asi 1960), vpředu J. Talián, F. Karásek, J. Karel, vzadu J. Rys, J. Vrbický, O. Roubal, L. Pelka, J. Mahovský

do čela školy v májovém průvodu s garmoškou, což se pochopitelně stýděl. Dostal tedy baskřídlouku a věrně margíroval hraní, v burácení kapely to zainteresovaní nepostřehli.

Na pohřbech se hrávalo za půl kila (50 Kčs) a přes jejich tragiku a přimrzání nátrubků ke rtům v tuhých jesenických zimách občas docházelo k dlouho vzpomínaným trapasům. Jednou nám třeba pozůstalí servírovali tehdy vzácné domácí libové uzené přímo na silné desce ve světnici a my s Otynem zjistili od povídavého vnuka, že na ní týden odpočíval nebožtík dědeček. Zlomyslně jsme si to nenechali jen pro sebe a lze si představit, co to udělalo s žaludky kolegů s ještě umaštěnými ústy. Jindy naši produkci dokonale zlikvidoval pan farář ze Staré Vsi, fenomenální zpěvák, jehož mše za varhanního doprovodu jeho sestry byly nádhernými koncerty. Připočetl totiž k největším zásluhám zemřelého s neuvěřitelným množstvím potomků, že byl také velký kanec, německý duchovní česky moc neuměl a po-

Tvořila ji část předešlé kapely (Karásek, Icha, Roubal, Mahovský, Karel), načas se objevil též bubeník Mírek Sedlák. Nadále se hrávala jazzová hudba, ale v komornějším provedení od Gershwi na k Ellingtonovi, ovšem ani komerce nemohla být opomenuta. Občas mě děsil termín „zahrát něco pro lidi“, jako by jazz byl jen pro vlky a velbloudy. Ota Roubal vedle klarinetu a altky převzal v některých skladbách barytonsaxofon. Přes nevelké obsazení se opět jednalo o kvintet zajímavý a vyspělý. Dost nás trápila absence většího orchestru, bohužel byl už rozkol příliš hluboký. V mezidobí se občas experimentovalo, a tak se na produkci sešli třeba lidé z různých souborů jako **Spojené závodní kluby**.

Přece však znovu zasvítla naděje. Roku 1961 se objevil vskutku vynikající mladý saxofonista a velká kapela se konsolidovala znovu pod bývalou firmou Brokátu. Původní plechy zůstaly zachovány, ale saxofonová sekce byla kromě Oty nová, přibyl klidný, spolehlivý tenorsaxofonista Jan

2. velký orchestr závodu Brokát (1961), sekce plechů, zleva L. Vale-rián, J. Karel, J. Talián

Rotter z Horního Města a barytonu se ujal Láda Božek, člověk tichý, skromný a muzikant par excellence, také s rytmikou (Icha - piano, Zaďa - basa, Mahovský - bubny) jsme byli dokonale sehra- ní. Všichni jsme už měli něco za sebou, ale teď jsme mohli posko- čit zas o pěkný kus dál, začali cvi-

J. Rotter, L. Božek a O. Roubal čít skladby, na něž jsme dříve ne- stačili a kde už baryton plnil jiné úkoly než jen hru ve skupině. Troufli jsme si s úspěchem i na obtížné Morpho Gerry Mulligana. Hodně jsme si slibovali, ale už 20. prosince přišla tragedie. Náhle a tiše odešel Láda Božek. Netušili jsme, že měl těžce nemocné srd- ce. Prožívali jsme vše s velkou bolestí. Bez něj již nemělo smysl pokračovat a roku 1962 vznikla další menší skupina, tentokrát již jako **Orchestr JKS** a později **Oty Roubala**. Moderní sextet tvořila nyní dvoučlenná melodická sekce nejčastěji v kombinaci saxofon (alt, baryton, klarinet) - trubka a s námi všichni, co při změnách drželi spolu: nezapomenutelný

Orchestr O. Roubala (1961 - 1962), výborný klavírista R. Icha, vza- du bubeník J. Mahovský

pianista Roman Icha, technicky vyspělý Jindra Mahovský a přibyl další vynikající hudebník a skvělý kamarád Vladimír Václavěk (basa, el. kytara, baskytara), známější ja- ko Beďfa. Pokud nevedl dokona- lou basovou linii či nehrál kytarové sólo, doplňoval harmonii melo- dických nástrojů na čtyřřhlas. Těžce postrádanou basu opět převzal Tonda Zavadiš. Samozřejmě nadá- le zůstával stále žádaný František Karásek. I tahle kapela si mohla dovolit hrát skutečně již velice do- brý jazz a od jeho starších podob se pomalu přecházelo vedle tradič- ního jazzu k moderním formám, east coast stylu a dalším. V repertoáru se objevily i náročné skladby Charlie Parkera (Bongo Beet ad.) i Milse Daviese. Jedním z vrcholů skupiny bylo bohužel jen krátké účinkování MUDr. Březiny, skvě- lého trombonisty.

Skutečně vynikajícího ocenění se dostalo orchestru v roce 1962. Absolutní vítězství v kategorii jaz- zových kapel do sedmi hráčů na krajském festivalu v Ostravě a pak nominace do celostátního kola v Bratislavě. Kapela jinde nezná- má a posílená ještě Vikyem Reiterem (Viktorem), vibrafonistou, skutečně excelovala. Snad jen dodat, že Viktor běžně účinkoval s výbornými muzikanty, s příjem- ným excelentním klavíristou MUDr. Milíčem Staňkem, jinak

gynekologem, a bubeníkem La- dou Dlouhým, kteří uměli zahrát v komorním obsazení hodnotnou jazzovou muziku. Naše kapela ob- sadila ve své věkové kategorii 2. místo v republice, první nebylo obsazeno, a skončila tak na stejné příčce jako v mladší kategorii teh- dy obdivované a známé Combo z Ústí nad Labem. S nesmírnou nadřazeností a posměchem nás před soutěží uvítali hráči z výbor- né swingové kapely z Olomouce, myslím Melčova nebo už Mlčá- kova orchestru, kteří znali Otu a ptali se jej, co to proboha s sebou přivezl. O den později Olomou- čané vztekle balili, obsadili až čtv- rté místo, zatímco my, vítězové, jsme posupně zůstávali dál. Po dvou letech (1964) však došlo ke zbytečným neshodám, jež přišly k neuvěření zvenčí, a orchestr se rozpadl k našemu smutku nadobro.

Jen velmi krátce hrálo **Studium moderního jazzu** (Icha, Lakomý, Novák, Karel, Václavěk) vedené 1967 Romanem Ichou jako součást Klubu mladých a mělo velmi kladné kritiky znalců, kteří věřili v jeho kvality a považovali jeho hráče za zkušené a technicky vyspělé, je strašná škoda, že Roman z existenčních důvodů nemohl v orche- stru pokračovat.

Z bývalého Roubalova orchestru se vytvořily dvě skupiny, neobyčejně vítální **Pedagog**, který zakládal Zaďa spolu s Františkem Karáskem a Roma- nem Ichou a v němž krátce či ob- čas působili též Jindra Mahovský i Ota Roubal, jak o letitém půso- bení orchestru píše ve svém textu, a roku 1967 též **Exodus**, což zna- mená vyhnání, neboť tak jsme cí- tilí jazz v dobovém klimatu. Hudební skupinu tvořil vynikající a citlivý basista Beďfa Václavěk (kytara, baskytara, basa), nejoblí- benějším členem skupiny a jejím hnacím motorem byl Renek Zatloukal s neckářovskou barvou hlasu (zpěv, kytara). Za piano za- sedl též znamenitý klavírista a skvělý varhaník Jirka Vystřčil a za bubny velký moderní muzi- kant ze známého přerovského Akademiku Leoš Lakomý, který na bubny netluče, ale hraje s ne- smírným citem, skvělou techni- kou a vysokou inteligencí. Členové patřili opět k těm nejlep- ším, s nimiž jsme si kdy zahráli.

Kapelnictví jsme se sice ujali s Leošem, ale bylo zcela formální. Netrvalo dlouho a získali jsme též nového přítele a opět velkého mu- zikanta Standu Nováka, učitele hudební školy, dříve i pak profes- ionálního symfonického hráče. Standa má vzácný nátisk, snadno zamění trubku za bastrubku, hor- nu či pozoun s různě velkými ná- rubky a se stejnou lehkostí uplatní i violu, svůj hlavní nástroj. Všichni včetně našich manželek jsme byli důvěrnými kamarády, dokonale si rozuměli a hrávali pak s velkou radostí i nasazením. Střídání nástrojů umožňovalo i v netradičním šestičlenném obsa- zení neuvěřitelně měnit zvuk ka- pely a to dávalo ohromné možnos- ti. Základní částí repertoáru opět zůstával moderní jazz a za- hrát si takového Water Melon Mana či Summer Time, to mohl

Orchestr O. Roubala (1961 - 1962), O. Rou- bal, F. Karásek

jeden zavřít oči a jen si pochutná- vat na té nádheře. Komerce jsme toho moc nedali, kromě několika nejdůležitějších věcí z dílny tehde- jších Golden Kids či moderního flamenga. Vedle jazzu jsme se vrhli především na tehdy nový a krásně syrový černošský soul s neobyčejně složitým doprovodem. Když bylo třeba, vypomohl vysokoškolský student a výborný kytarista Franta Orság, také Roman Icha nebo Jirka Roztomilý z Krnova. Škoda že jsme nedošli dál v pokusu interpretovat s velmi kvalitní violoncellistkou Helenou Žákovou, Standovou ženou, staré mistry v moderním pojetí a s dob- ře šlapající rytmikou. Experiment ocenil doktor Hedvábný, jak se mezi muzikanty přezdívalo úzas- němu vibrafonistovi Karlu Velebnému. Pravda, měli jsme své posluchače, kteří nikdy netvořili davy, jako v dřívějších skupinách,

ale zato jsme získali kádr věrných přátel a vysoké ocenění znalců, třeba zkušeného fajnšmekra Mirka Zemana, který po dlouhém působení na jedné z australských univerzit nyní vychutnává slasti důchodu, a samozřejmě přátel jazzmanů, s nimiž jsme občas jamovali nebo se scházeli na společných akcích.

Ve stejné době jsme absolvovali řadu koncertů a doprovázeli též pořad Miroslava Horníčka Hovory H a tehdy velmi žádaného zpěváka a Leošova kolegu z Přerova Pavla Nováka. Pořádaly se výchovné koncerty, účinkovali jsme též v Text appeal dex olomouckého Divadla experimentu a s dalšími. Prožili jsme spolu obrovský přívál nadějí roku 1968 i hluboký vztek na sovětskou okupaci. Ještě dnes zamrazí, vzpomenu-li na naši drzou závěrečnou znělku, jež přecházela z počátečního Deutschland, Deutschland über alles do Sojuz něrušimyj, nebo když nám

Jirka něco našlapal na pedály měchů, ale zvuk to byl v jeho podání nádherný. Standa se někdy na jaře 1971 vrátil k původní činnosti. Nahradil jej s barytonsaxofonem Zdeněk Kaláb, ale to už se opět ozvali kulturtréři, kteří rozhodli, kolik procent západní dekadence je povoleno hrát (asi 10), kolik „skvělé“ čs. socialistické komerční produkce (děší mě dodnes i s interprety) a kolik skladeb tzv. spřátelených zemí. Čpělo to sírou padesátých let a znovu poslouchat diktát, co je socialisticky mravné a pro mě nejlepší? Trubku jsem tak pověsil na hřebík v roce 1971. Leoš hrál do dubna 1972 a ostatní ještě do roku 1973 a pak se rozešli do jiných orchestrů. Kdo nezkusil, nepochopí, jak těžko odejít. To večer zpozorníte a podvědomě hledáte nástroj, začne to ve vás spěchat, abyste přišli včas a nezkazili hru, chybí vám ten zvuk, v němž jste zabalení, i tepání rytmiky či pianistovy výlety po

Skupina Exodus (1970), S. Novák, J. Karel, v pozadí bubeník L. Lakomý

Přecechtělovi i Jardovi Vávrovi, bez nich bychom moc nedokázali. Stejně byl náš i Honza Štaffa. Vozil nás na hry mnohdy všechny namačkané i s nástroji v jednom nevelkém Sedanu a co se natrápil a nariskoval s Nisou, polským mikrobusem, který spíše trucoval než jel. Neměl to s námi lehké, proseděl s námi celé noci nebo je projezdil za pár šupů, a nikdy si nepostěžoval, klobouk dolů před takovými přáteli. Omlouvám se všem, pokud jsem něco podstatného vynechal, na někoho zapomněl, jen se některých kapel dotkl či něco popletl, to se už tak dědkům stává.

Je s podivem, kolik nevelké město hostilo dobrých muzikantů. Snad že sem přicházeli mnohdy tlačení situací či politickými problémy lidé z celé republiky. Je radost, že i dnes u nás najdeme skvělé kapely, které zřetelně přerostly úzký rámec naší oblasti nebo k tomu inklinují, jmenujme aspoň The Hero, Sibériji Tondy Ioniho či jeho již neexistující skupinu Po těch hadech, velmi nadějnou kapelu Moskvíč, William Czech, ale i řadu dalších, o nichž se jistě dočtete jinde, škoda že zanikla Capoierra. Snad jen podotknout, že málokdo ví, co legrace a někdy i dost tvrdých kanadských žertůk jsme zažili. Ota Roubal byl jedinečný vy-

pravěč a měl nevyčerpatelný repertoár, Romanovy vtípky by snad vydaly na pořádně tlustou knihu, počínaje umělým chrupem, který šikovně šoupl zarytému pivaři do püllitru, ještě než číšník pivo dotočil. Protěza se pak na něj příšerně zašklebila, když zálibně pohlédl milovaným zlatavým mokem proti světlu, až po Hovězí faráře Romana, kalné a sladké víno z chleba, jež donesl na zkoušku orchestru ve velkém hrci a napojil jím chtivé spoluhračce. Samorostlé dezertní jim jaksi nesedlo a půl kapely vyřadilo na týden z pracovního procesu a k Otovu vzteku i ze zkoušek. Nerozlučná dvojice Laďa Pelka a Honza Vrbický hýřili nádherným humorem. A pamatuji špilce Bedři Václavka, autora krásné přesmyčky známého rčení *nedělejte ze staré opice člověka* a jiných, či příběhy Jirky Rysa. Víte, jazz se dá těžko hrát bez přirozené inteligence, odvahy, dobré techniky a lásky k muzice, ale nikdy bez nadšení, radosti a přátelství. Těžko proto člověku, když si uvědomí, kolik skvělých kamarádů muzikantů už není mezi námi. Věřím, že přebývají, jak si zaslouží, tam vysoko nad oblaky a pro radost sobě i ostatním spravedlivým nadále válí dnes už starý dobrý jazz a možná i něco pro lidi.

Jiří Karel

Hudba Pedagog (20. března 1982) doprovází ochotnický divadelní spolek Mahen při divadelní hře Antígona v Moravském Berouně

zabraným do muziky a krásného jazzového zpívání Evy Koželoužkové z Břidličné začal roku 1970 do tváří rvát fanatický a řádně ožralý straník, že nám zatrhne takové imperialistické hrátky či jak, a my jak na povel přes pulťky a vynesli ho tvrdě před malomoráveckou Rychtu. Naštěstí se ho ujal náš známý. Když jej odvážel do Rýmařova, uřvanec se probral a chtěl se vrátit, že nám to spočítá, ale strhl volant do příkopu. Raději pomlčel. Co mohlo stát naše rodiny, když jsme do nádherných renesančních Zelených rukávců klidně zabudovali známou znělku zakázané BBC. Mezi příznivci soulu a jazzu nebyli špiclové.

Na Západě přišly do kapel elektronické varhany, my je neměli, ale chtěli jejich zvuk. Vyměnili jsme tedy rozvrzané piano za těžké, ale bezvadné americké harmonium z roku 1907, jež jsme pak vláčeli na hry. Však se chudák

klávesníci. Potlesk, peníze (stejných nebývá moc) ani uznání nechybí, pokud jste to pro ně nedělali. Trvá léta, než se stanete jen zavilým pasivním posluchačem. Musíme poděkovat manželkám a rodinám, že to s námi vydržely, i když to nebylo vůbec lehké, omlouvám se i za varovný Pochod paskřivců, který vždy Ota zanotoval na klarinet, když se naše síňhačky, jak jsme jim bez zlého úmyslu přezdívali, blížily nečekaně přes parket. Třeba vzpomenout věrných kamarádů, kteří sice nehráli na žádný nástroj, ale doprovázeli nás, pomáhali nám přenášet těžké nástroje, stojany i aparatury. Uměli vše a uměli to dokonale - spravili stávkující ozvučení, udělali dokonalé reprobedny, protože koupit se nedaly nebo na ně nebylo. Byli stejně nepostradatelnými členy kapel jako hráči. Děkuji za všechny Pavlu Rychlému, zpěvákovi Mirku Šmírkovi, Vratovi

Skupina Exodus (1965 - 1970), s hráči V. Václavkem, J. Karlem, L. Lakomým, J. Roztomilým, S. Novákem

Taneční, jazzové a rockové kapely

Taneční orchestr Jaroslava Ježka

Jedna z naprosto nejlepších hudeb záhy po ukončení 2. světové války vznikla na tehdejší Státním reálném gymnáziu v Rýmařově jako studentská hudba. Vedoucím se stal na tehdejší dobu vynikající saxofonista a klarinetista Miloš Študent, syn

jednoho z prvních starostů v Rýmařově, student septimy. V této hudbě hráli Jaroslav Pelka, lékař (dnes žije v Kanadě) a výborný hráč na tenorsaxofon, kytarista Standa Šimr, Alois Bouda, dnes klavírní virtuos trvale žijící v Bratislavě (v dnešní

době hraje se svou skupinou při vystoupeních pana Markoviče), sextán Josef Chyba z Břidličné, v té době výborný pozounista, a Antonín Zada Zavadil, rovněž sextán, basista a dnes člen hudby Pedagog. Společně s nimi ještě vystupoval a hrál výborný trumpetista pan Hejtmánek (t. č. v Moravském Berouně). Je potřeba říci, že v této kapele vystupovaly dvě zpěvačky z Bruntálu a slovem ji provázal pan Procházka, zaměstnanec Brokátu Rýmařov. Hudba dosáhla takových kvalit, že v letech 1949 a 1950 vyhrála tehdejší Soutěž tvořivosti mládeže v rámci celé Československé republiky a stala se nejlepším mládežnickým jazzovým orchestrem.

Je potřeba se také zmínit o názvu kapely. Proč zrovna orchestr **Jaroslava Ježka**? Tento hrdý titul odsouhlasil dopisem herec

a spolupracovník Jaroslava Ježka pan Werich. V dopise, který je do dnešního dne dochován u kapelníka Miloše Študenta, oznámil, že souhlasí s tímto názvem proto, že se jedná o mladé muzikanty, které měl pan Ježek rád. Citujeme z dopisu Jana Wericha: „*Chlapci, dělejte to tak, aby z vás měl Jaroušek radost.*“

Orchestr Jaroslava Ježka hrával na mnohých letních slavnostech, studentských majálesech, na pravidelných Čajích o páté v Janovicích u Rýmařova - v hospodě u Partyzána, dnešní prodejné potraavin na Opavské ulici. Hudba ukončila činnost po ukončení studií na gymnáziu v Bruntále, kam všichni členové jako studenti přešli po zrušení gymnázia v Rýmařově v roce 1949. Definitivní ukončení hudby se datuje letopočtem 1951.

Antonín Zavadil

Taneční orchestr Jaroslava Ježka (květen 1950), vystoupení v Šumperku

KoKrKo - hudba Závodního klubu Místního hospodářství Rýmařov

Hudba KoKrKo vznikla počátkem 50. let 20. století. Zakládající členové byli František Kocourek (bicí a zpěv), František Kropáč (harmonika a zpěv) a Zdeněk Konečný (klarinet, saxofon, housle a zpěv). Později, po odchodu Zdeňka Konečného do Ostravy a příchodu houslisty Miroslava Sedláka, je nazývali KoKrSe a ještě později, po rozšíření o klavíristu Růžičku, KoKrSeRu. Pravidelně hrávali v hotelu Praděd nebo v Avionu a jezdili nejen po všech okolních vesnicích, ale po celé republice (Krkonoše, Praha, Šumava, Tatro apod.)

Její výhodou bylo, že se vešli s aparaturou do jednoho osobního auta, ale byli schopni hrát i bez elektrické energie, akusticky. Měli schopnost hrát písničky už druhý den po jejich uveřejnění (například po televizních Písničkách na zítřka). Ve své době byli určitě nejoblíbenější kapelou v regionu. Prošlo jí mnoho známých muzikantů - namátkou např. Jirí Vystrčil, Stanislav Kohoušek, paní Krybusová, pánové Weisgeber, Dlouhý, Reiter, Grygar a mnoho dalších. Hudba KoKrKo ukončila činnost po tragickém úmrtí Františka Kocourka v roce 1976.

*Ing. Milan Kropáč,
syn Františka Kropáče*

Jazzový orchestr Franty Strnada

Někteří gymnazisté odešli studovat na Nižší průmyslovou školu hedvábnickou v Rýmařově, kde v letech 1949 - 1951 pracoval Jazzový orchestr Franty Strnada. *Podle Josefa Mathona*

Jazzový orchestr Franty Strnada (1949 - 1951)

Rytmus 4 - Perspektiva

Hudební skupina byla založena v Horním Městě roku 1954 Gerhardem Tschamlerem, Gustavem Schenkem a Karlem Kinclm. Účinkovala při různých akcích v okolí Horního Města, v Novém Poli u pana Gregra, kde občas vystřídala hornoměstskou dechovku pod vedením kapelníka Josefa Vyskočila, ale také Na Špicí ve Skalách, kde se konaly pravidelné zábavy, dále v Rešově na tzv. poslední leči, v Mirotínku, Rudě a v Horním Městě na pravidelných dožínkách.

V roce 1955 se skupina rozšířila. Hrála pod hlavičkou závodního klubu Brokát 03 Horní Město a nesla název **Rytmus 4**, do té doby, než pánové Tschamler a Schenk nastoupili vojenskou základní službu. Po jejich návratu pokračovala s kapelníkem Miroslavem Kudelou, později s učitelem Ivanem Resem a po krátké době dostala název **Perspektiva**. Dlouhou dobu

účinkovala dvakrát týdně v rýmařovském hotelu Praděd, na Kolibě v Břidličné, při čajích v Malé Stáhlí, na tradičních maškarních plesech závodu Brokát, na poutích v Rudě, na dožínkách, při poslední leči a na řadě dřívějších oslav Mezinárodního dne žen v celém okolí.

Po celou dobu trvání se v této skupině vystřídalo mnoho členů. Jmenovitě se jednalo o tyto muzikanty: Gerhard Tschamler (akordeon), Gustav Schenk (mandolína, kytara a zpěv), Ladislav Božek (B klarinet, saxofon), učitel Lexmaul (housle, tensorsaxofon), František Tesař (altsaxofon, klarinet), Miroslav Kudela (mandolína, trombon, basová kytara), Ivan Res (klávesy, housle, tensorsaxofon), Jaroslav Skřípec (akordeon), učitel Miloš Vosický (housle, zpěv, bicí), Josef Málek (doprovodná kytara, zpěv), Miroslav Kováč (baskytara, zpěv, bicí), Vladimír Bulko (basová kytara, zpěv), Jan

Štěpaník (basová kytara, zpěv). Bubeníci ve skupině: Karel Kincl, Rudolf Král st., Rudolf Král ml., Jiří Štěpek, Antonín Čarady, Květoslav Čarady, Jaroslav Straka, Zdeněk Prášil, Roman Buršík.

Hostující muzikanti: František Weisgerber (altsaxofon), František Skryja (tensorsaxofon), Bedřich Rožňák (bicí), Stanislav

Staník (basová kytara), Stanislav Pospíšil (bicí), učitel Roman Icha (klávesy, zpěv), učitel Antonín Zavadil (basová kytara), Jan Koňárek (zvukový technik, zpěv). V roce 1984 skupina zanikla. Pouze hudebník Gustav Schenk, který se po krátké době osamostatnil, pokračuje pod svým jménem dosud v sólové produkci.

Gustav Schenk

Hudební skupina Rytmus 4 Perspektiva (1962 - 1964), Dělnický dům Horní Město

7 + 7 = 15, SLIMM, Gradace

Mé hudební začátky se datují leptočtem 1968 - 1969, kdy jsem se jako student SPŠS Bruntál se svým spolužákem Miroslavem Sedlákem ml. rozhodl založit hudební skupinu. Byl jsem kytarový samouk a on jako absolvent ZUŠ Rýmařov zvládal hru na klavír. Začátky byly těžké. Neměli jsme žádné vybavení. Kytaru jsem si půjčoval, stejně jako Mírek si půjčoval elektrický klavír. Zkoušeli jsme v bývalém ČSAO v Janovicích. Připojili jsme se na místní rozhlasovou ústřednu, která posloužila jako zesilovač, a spustili jsme hudební produkci do prázdných hal. Ve dvojici jsme hostovali v nejrůznějších kapelách, například v janovické Lesance, ve skupině

Pedagog, kde nás nechali zahrát pár hudebních „kousků“.

Ke konci roku 1969 jsme se dohodli s panem Milanem Neherou, tehdejšími řediteli Domu pionýrů a mládeže (DPM) v Rýmařově, a založili jsme hudební kroužek, který vedl Miroslav Sedlák st. V průběhu doby, kdy se v kroužku vystřídalo několik hudebníků, vykrystalizovala sestava hrající v tomto složení: Jiří Štěpek (bicí), Mírek Sedlák ml. (klávesy), Slávek Veselý (basová kytara), Mírek Klesnil, Láda Liebars, Jarek Lojda (klarinet, saxofony) a Mírek Smýkal (pozoun). Jarek Lojda se později odstěhoval a nahradil jej zpěvák Vlastík Křapa. K těmto sedmi muzikantům při-

byly po čase dívky z pěveckého kroužku, který při DPM vedl rovněž pan Sedlák st. Z dívek, které tenkrát zpívaly, si vzpomínám již jen na ty, které se později uplatnily v různých kapelách v Rýmařově. Byly to Jana a Alena Sedlákové, Ivana Sedláková, Michaela Dörreová, Lída Smýkalová, Lenka Křížová, Pavla Stonavská a další. Protože v souboru zpívalo většinou sedm dívek, vznikl tak i název skupiny 7 + 7 = 15. Sedm hudebníků, sedm děvčat a patnáctý kapelník, pan Sedlák st.

Skupina hrála repertoár populárních českých zpěváků a skupin, lidovky a vystupovala na různých akcích pořádaných DPM Rýmařov, popřípadě Jednotným kulturním střediskem v Rýmařově. V letech 1970 - 1971 byli členové skupiny jako vedoucí pionýrských oddílů na zájezdech v Polsku a tehdejšími NDR, kde také předvedli své muzikantské dovednosti na kulturních akcích. V letech 1971 - 1974 členové kapely postupně odcházeli do základní vojenské služby a v souboru je vystřídali jiní hudebníci (například Jirka Vystrčil, Pavel Laštuvka, Tonda Miklík, René Zatloukal). Ti, kdo ukončili vojenskou službu, se v roce 1974 vrátili zpět do kapely, ale v tro-

chu pozměněném složení. Přišel Vladimír Novotný coby kytarista a odešli hráči na dechové nástroje - Mírek Smýkal a Láda Liebars. Zato se rozrostla dívčí část, protože k starším děvčatům v kroužku přibýly mladší dívky. Za všechny z nich si vzpomínám na Milušku Filipovou, Danu Kubíčkovou, Bohumilu Tichou nebo Tamaru Sedlákovou. Ostatní mi snad promínou, ale na jejich jména si již nevzpomínám. V tomto období dosáhl soubor značných úspěchů, hrával na různých akcích v Ostravě a Opavě, které pořádal tehdejší SSM (Socialistický svaz mládeže). Z této doby mi utkvěla v paměti vzpomínka na „grandiózní“ akci - Setkání mládeže ČSSR na Pustevnách, kde mimo jiné měly vystupovat různé mládežnické soubory z celé republiky. Jelikož se hrálo pod otevřeným nebem a celý den přšelo, vystoupení kapel jedno za druhým odpadalo. Nevím, jak se to panu kapelníku Sedlákovu povedlo, ale přemluvil pořadatele, aby naše hudba vystoupila jako jediná, a to před hlavním „tahákem“ celého večera, skupinou Olympic. Ještě dnes slyším pískot a řev asi čtyř tisíc diváků, kteří si museli vyslechnout takové „hity“, jako byla ruská lidová Krásný sarafán či jiné

Skupina Gradace (nedatováno) na plesu v Kulturním domě, M. Šnobl, J. Klimeš, M. Klesnil, S. Veselý

„pecky“. Zážitek to pro ně i pro nás byl určitě nezapomenutelný. V roce 1976 došlo v kapele ke sporům s panem kapelníkem Sedlákem a skupina se s ním rozešla. Odešel i jeho syn Mírek a činnost dívčího sboru byla ukončena. Tím byl dán popud ke vzniku nové kapely a ke změně stylu. Repertoár na tu dobu poněkud „přitvrdil“ (hráli jsme většinou skladby Jiřího Schelingera, Olympicu, Black Sabbath apod.). Název skupiny SLIMM vznikl z počátečních písmen křesťanských jmen členů kapely, tj. Slávek Veselý (basová kytara), Láda

Novotný (sólo kytara), Ivoš Prázdny (bicí), Mírek Klesnil (saxofon a zpěv) a Míša Dörreová (zpěv). Skupina hrála nejen na akcích pořádaných DPM, ale i na zábavách a odpoledních čajích v dnes již neexistujícím, tehdy však velice populárním „Rudém koutku“ na třídě Hrdinů. Pravidelně jsme pak hrávali ve vinárně v Horním Městě. V průběhu let se složení kapely změnilo velice málo, když bubníka Ivoše Prázdneho vystřídal Jirka Štěpek a na klávesové nástroje hrál Jirka Volek. V roce 1980 se odchodem Vladimíra

Novotného do skupiny Dynamic kapela rozpadla a já našel angažmá v kapele Gradace v Horním Městě. Skupina hrála již delší dobu. V roce 1981 jsem nahradil baskytaristu a kapela hrála ve složení: Milan Kropáč (klávesy), Pepa Gregovský (doprovodná kytara), Honza Oharek (sólo kytara), Slávek Veselý (baskytara), Mírek „Džulio“ Krayzl (bicí a dechová sekce), Mírek Šnobl (trubka), Jarda Klimeš a Zdeněk Kaláb (klarinet a saxy). S kapelou zpívali a v průběhu let se vystřídali Majka a Dáša Gregovské, Iveta a Naďa Petřelovy. Styl kapely

byl založen na vokálech a dechové sekci, v tomto obsazení byla jediná na Rýmařovsku. Repertoár tvořily všechny hity té doby, především skupiny ABBA, Boney M apod. Kapela hrála převážně na tanečních zábavách a plesích v Rýmařově a Horním Městě, ale také například ve Vrbně pod Pradědem nebo na různých místech okresu Šumperk. V roce 1984 došlo v kapele k personální změně. Odešel Zdeněk Kaláb a nahradil jej Mírek Klesnil. Já jsem svou hudební dráhu ukončil odchodem z kapely v roce 1985.

Slávek Veselý

Gradace

Kapela vznikla v roce 1974 z členů zaniklých skupin Akord z Horního Města, Permon z Rýmařova a několika muzikantů z Břidličné. Jejím zřizovatelem bylo Jednotné kulturní středisko Horní Město, v sále zdejšího kulturního domu měla také své pravidelné zkoušky. Zakládajícími členy skupiny byli Erich Grygar (piano), Lubomír Rožňák (bicí), Zdeněk Kaláb

(altsaxofon, klarinet), Ing. Josef Glössl (altsaxofon, klarinet), Ing. Jaroslav Klimeš (tenorsaxofon, barytonsaxofon) a Milan Gregovský (zpěv).

Skupina hrála zpočátku na tancovačkách a svatbách v Horním Městě a v okolních vesnicích. Její muzikantská úroveň se pomalu zvyšovala a k tomu nemalým dílem přispíval Jiří Rys, který postupně napsal noty celého

jejího repertoáru takřkajíc muzikantům „na tělo“.

V dalším období odešli z kapely bratři Rožňákoví i Josef Glössl, v kapele se objevily mladé zpěvačky, sestry Marie a Jarka Drevkovy, pana Grygara vystřídal za klávesami Ing. Milan Kropáč, přišel trumpetista Miroslav Šnobl a na basovou kytaru začal hrát Jiří Rys.

Kapela se v rýmařovském regionu stávala stále známější, začala účinkovat na nejrůznějších plesích v Rýmařově, Horním Městě, ve Vrbně a dokonce i ve vzdáleném Krnově či Zlatých Horách. Jejimi novými členy se stali Josef Gregovský, který nahradil svého bratra Milana, dále Jaroslav Veselý (basová kytara), Miroslav Krazyel (bicí), Miroslav Klesnil (altsaxofon, sopránsaxofon, klarinet), Jan Oharek (kytara, zpěv) a Dáša Gregovská (zpěv, piano). Svého vrcholu dosáhla kapela v roce 1981, kdy reprezentovala okres Bruntál na krajské přehlídce amatérských tanečních orchestrů v Ostravě.

Skupina Gradace se představila také na divadelní scéně. Na žádost rýmařovského ochotnického spolku Mahen vytvořila hudební doprovod ke hře Teta z Bruselu. Repertoár tvořily skladby Jaroslava Ježka. Hra měla veliký úspěch, uskutečnilo se několik repríz v Rýmařově i jeho okolí.

V polovině osmdesátých let, snad kvůli stále módnějším a více se prosazujícím diskotékám a zvyšující se oblibě reprodukováné hudby prezentované různými diskžokeji, nastal všeobecný útlum „živé“ hrané hudby, který se dotkl i skupiny Gradace. V roce 1986 odešlo ze skupiny několik zakládajících členů, mezi nimi i její kapelník Jaroslav Klimeš. Kapela pak pokračovala pod vedením pana Oharka až do 1991. V tomto roce svoji činnost ukončila. Někteří její členové (Josef Gregovský a Milan Kropáč) ve své muzikantské činnosti pokračovali ve skupině Alternativa, ve které hrají dodnes.

Jaroslav Klimeš

Skupina Gradace (1984), hraje na plesu v kulturním domě

Trio Kuželovi

Rodina Kuželových z Rýmařova vedla své děti Jaromíra, Víta a Lenku k muzice již od malička. Vznik Tria Kuželových se datuje rokem 1983, kdy těleso poprvé vystoupilo na rodinné oslavě. Děti zahrály několik skladeb na klavír a klarinet a v témž roce začaly navštěvovat základní uměleckou školu. Účastnily se vystoupení se známou „Pionýrkou“, později na rodinných oslavách, oslavách Mezinárodního dne žen, na dožinkách, v tehdejší Jednotném kulturním středisku pod vedením Zdeňka Kalába. V Německu si trio pořídilo varhany a začalo hrát muziku 60. let. Syn Jaromír později vy-

studoval konzervatoř a působil několik let v angažmá v Moravské filharmonii. Po dobu vojenské služby byl členem Ústřední hudby Armády České republiky v Praze. V roce 1990 založil skupinu Kryglband, o tři roky později účinkoval s ostravskou kapelou Žízeň na Portě v Havířově. Později začala ve skupině hrát i dcera Lenka. V roce 1995 natočilo rodinné hudební uskupení Kuželových svou první audiokazetu, v roce 2001 to bylo první hudební CD a v letošním roce druhé. Od roku 2001 účinkuje Jaromír v jazzové kapele s názvem Jazzevčík.

Z rodinné kroniky Kuželových

Jedno z prvních veřejných vystoupení Tria Kuželových (1986)

Hudba Pedagog

Hudba Pedagog je nejstarší amatérské hudební uskupení v České republice, dříve v celém Československu. Okamžik vzniku hledejme na začátku a zároveň na konci velké taneční hudby Otakara Roubala při závodu Brokát Rýmařov. Po odchodu několika hudebníků pro nemožnost platit velké orchestry na zábavách došlo k vytvoření poměrně malé skupinky muzikantů pod vedením pedagoga Romana Ichy. Protože byli ve skupině další pedagogové, vžil se pro tuto hudbu název Pedagog.

Hudba měla vždy velké štěstí na vynikající bubeníky, ať to byl diplomovaný technik Jindra Ma-

Koželoušková (dnes Adamet-zová) z Břidličné. Její nesporné kvality byly oceněny i při konkurzu do Armádního uměleckého souboru. Po ní přišla do kapely v roce 1972 slečna Ludmila Holíčková (dnes Sigmundová), která se stala velkou oporou celé hudbě a především pak Františku Karáskovi. Když se v roce 2002 slavilo její neuvěřitelné třicetileté angažmá se souborem Pedagog, byla oceněna titulem Zlaté slavice našeho města a současně v té době zvítězila i v televizní soutěži DO-RE-MI v Praze. Její třicetiletá pěvecká dráha u jednoho tělesa nemá v historii muzikantského kumštu období.

Hudba Pedagog hraje při otevření Kulturního domu v Rýmařově (3. 11. 1978), M. Sedlák, L. Sigmundová, F. Karásek, A. Zavadil, R. Icha

vyprodaná kavárna střediskem dobré zábavy. Snad je třeba vzpomenout, že hudba během 45letého období uspořádala kolem pěti tisíc vystoupení. Život hudby Pedagog je podrobně zachycen v kronice, která má k dnešnímu dni více jak tisíc stran textu a něco kolem tří tisíc fotografií. Kapela má dokonce archivovány patnáct let pozpátku videozáznamy ze svých hudebních produkcí, pořízené kameramanem Radoslavem Měřínským. Vlastní i záznam z posledního koncertu v kavárně Avion před jejím uzavřením. Záznamy jednou poskytnou svědectví o kulturním vyžití našich občanů pod vedením hudby Pedagog.

Hudba byla známá širokému regionu, čtyři roky pravidelně zájžděla hrát i do Německa. Desítky a stovky vystoupení absolvovali její členové na různých plesech, tanečních zábavách, na

mnoha letních táborech pro děti, na karnevalech, zejména pak při oblíbených hrách pro seniory. Všechna tato vystoupení dokázala hudbu povznést do dobré pohody a přátelství. I po odchodu

První zpěvačka hudby Pedagog Eva Koželoužková (1964)

du Romana Ichy, muzikanta, který měl hudební nadání od Pánaboha, se Pedagog zásluhou nového kapelníka Vladimíra Bulka vzchopil a hrál dál.

Kapela, která v současnosti pomýšlí na muzikantský důchod, přeje všem současným nebo nově se rodícím kapelám tolik lásky k hudbě, kolik jí měl vždy pro své posluchače Pedagog. I když víme, že náš rekord v délce trvání se stěží podaří někomu překonat, přesto přejeme celé hudební scéně Rýmařovska, aby vytrvala co nejdéle a mohla rozdávat radost všem lidem pro jejich potěšení a zábavu.

Zakládající členové hudby Pedagog František Karásek a Zada Zavadil

Skvělý muzikant Roman Icha

hovský, po jeho odstěhování pak Miroslav Sedlák, Jiří Štěpek, který pomáhal nejen svým kumštem za bicími, ale také velmi kvalitně zpíval a řídil autobus po cestách do Německa, kde pomáhal Romanu Ichovi při zpěvu německých melodií. Další byl Leoš Lakomý, bývalý profesionál z přerovské hudby pana Nováka. Pedagog měl štěstí také na skvělé kytaristy, ať už to byl pan Václavek, který dnes učí v Praze hru na kytaru, nebo Radek Pelka, skvělý sólista, či později Vladimír Bulko, současný kapelník Pedagogu, který tuto roli převzal po smrti nezapomenutelného Romana Ichy.

Po celou dobu pětáctyřiceti let zpíval v kapele nenahraditelný František Karásek. První zpěvačkou Pedagogu byla slečna Eva

Někteří stálí návštěvníci kavárny Avion ve druhé polovině 20. století si neuměli posezení bez hudby Pedagog představit. Dvakrát týdně byla beznadějně

Hudba Pedagog (2002)

Modrá invence

Soubor vznikl v sedmdesátých letech a ve své době patřil k velmi významným a oblíbeným kapelám, ačkoli svou výjimečností bodoval, jak to bývá, spíše mimo město. V jeho čele stál kytarista Vladimír Václavek, nesmírně nadaný syn stejnojmenného otce, který hrával v řadě nejlepších rýmařovských kapel. Kromě působení

ve známé brněnské skupině Dunaj vytvořil Václavek ml. řadu dalších projektů, často s mezinárodním obsazením, z nichž všechny patří ve svém oboru k současné špičce české hudby. Má řadu příznivců v zahraničí a podnikl s ostatními mnoho úspěšných zahraničních turné po USA, Francii, afrických státech ad.

Dalšími hráči Modré invence byli výtečný kytarista a velmi originální kumštýř Tonda (Antonín) Ioni, Bohem nadaný hráč blues, člověk s velkou invencí a autor a spoluautor řady zajímavých skladeb z oblasti alternativní hudby. Dalšími skutečnými oporami kapely byli Bohuš Cicko (bubny) a Olin Kováč (vokál). *Jiří Karel*

Dechové hudby

Historie dechového orchestru SVČ Rýmařov

Počátky dechového orchestru SVČ Rýmařov sahají do poloviny 50. let minulého století. V dechovém orchestru jsem začal hrát v roce 1964. Dá se říci, že jsem služebně nejstarším členem kapely - letos je tomu již čtyřicet let, co s muzikanty nepřetržitě hraji. V roce 1964 byl kapelníkem pan Leopold Valerián, který hrál také na křídlovku. Vedle něj působili v dechovce Milan Kropáč (křídlovka), pan Polách (klarinet), Zdeněk Kaláb (klarinet), Miroslav Strnad (tenor), Jaromír Čížek (baryton), Antonín Urbánek (Es

Erben (klarinet), Vladimír Pechal a Ivo Dršťák (Es trubka), Jiří Dršťák (trombon), Vladimír Erben st. (B bas), Josef Chocholatý (F bas), Jindřich Poulík (bicí) a František Filip (zpěv).

Dechovka se dále rozšiřovala, přišli další členové: Jiří Jahn, Petr Schenk, Antonín Sochor a Jaroslav Mrňka. Na podzim roku 1982 se stal kapelníkem Zdeněk Kaláb a dechovka hrála ve složení: Miroslav Šnobl, Karel Toman, Antonín Putala, Petr Štverka, Jiří Erben, Vladimír Liebars, František Schenk, Jaroslav Čížek, Jiří

Dechovka Střediska volného času Rýmařov (nedatováno)

trubka), pan Jurdič (Es trubka), Vladimír Erben st. (B bas), pan Pavlík (bicí), dále zde hrávali František Burda (křídlovka) a František Skryja (klarinet).

V 70. letech převzal funkci kapelníka pan Josef Talián a dechovka hrála ve složení: Miroslav Šnobl a Karel Toman (křídlovka), František Schenk (tenor), Jaromír Čížek (baryton), František Vykoukal (trombon), Zdeněk Kaláb, Vladimír Pelka, Petr Štverka a Jiří

Dršťák, Petr Schenk, Ladislav Pechal, Ivo Dršťák, Jiří Jahn, Josef Chocholatý, Antonín Sochor, Jindřich Poulík, Jan Votruba, Petr Slouka, Roman Javora, Bohdan Maceček, zpěváci František Filip, Josef Kužela a Jiřina Hluší.

Někteří členové dechovky odešli, noví zase přicházeli. Dechovka vzala pod svá ochranná křídla mladé hudebníky z dechovky Pionýrka, kteří podle jejího kapelníka Jaroslava Volocha již nebyli

Dechovka Střediska volného času Rýmařov (červen 1992)

Dechovka Střediska volného času Rýmařov (1964)

perspektivní. Jednalo se o bratry Antonína a Petra Kohoutkovi, Petra Janouška, Vítu Kuželu. Dnes jsou to všichni dobří muzikanti. V dechovce rovněž hostovali výborní profesionálové, například vedoucí bigbandu Opava Jaroslav Flanderka (trubka), trumpetista Antonín Konečný, sólista Ostravského rozhlasového orchestru, Jaromír Kužela (klarinet), Stanislav Chytil (trubka) - v současnos-

Devadesátá léta přinesla do kultury změnu a situace ve společnosti i samotném Rýmařově již dechovkám proti minulým letům tolik nepřála. Mladí hudebníci z dechovky odešli, a to ne zrovna tím nejslušnějším způsobem. Ale to je již minulost. Dechovka zkouší dál, i když počet vystoupení je stále menší. Do souboru si přišli zazpívat František Karásek, Lída Sigmundová, Anička Vašíčková

Dechovka Střediska volného času Rýmařov (1992)

ti ředitel umělecké školy v USA. Osmdesátá léta patřila k vrcholům dechového orchestru, který se řadil k nejlepším souborům v kategorii malých dechových orchestrů v okrese Bruntál, mezi orchestry z Krnova, Bruntálu, Břidličné, Moravského Berouna, Vrbna pod Pradědem nebo Města Albrechtic. Dechovka SVČ pravidelně reprezentovala bruntálský okres i město Rýmařov na krajském kole soutěže O zlatou křídlovku. Každý rok zajížděla koncertovat do bývalé NDR, kde má dodnes přátele v obcích Pratau, Eutz a Dabrun.

a zahrát muzikanti Miroslav Klesnil (saxofon) a Pavel Biras (trombon). Dechovka hraje pravidelně při oslavách 1. máje, které pořádá místní organizace KSČM, a na festivalu dechových hudeb, který se koná každé dva roky v Libině. Letos jsem předal kapelnickou taktovku po dvaadvaceti letech nejlepšímu příteli a výbornému muzikantovi Míruku Šnoblvi a zasedl jsem znovu ke klarinetu, který mě provází celým mým životem. Pokud jsem na někoho nebo na něco zapomněl, velice se omlouvám. *Zdeněk Kaláb*

Hudba Pionýrka

Dětská dechová hudba Pionýrka při Základní umělecké škole v Rýmařově byla založena na podzim v roce 1957 za působení ředitele Jana Vraného. Fotografie vlevo

zachycuje členy dechové hudby mladých pod názvem Pionýrka. Tato hudba pod vedením pana ředitele Jana Vraného vystoupila 29. srpna 1959 v Praze. Získala mnohá

ocenění a uznání. Jejími členy byli do dnešní doby žijící rýmařovští hudebníci: Jiří Štěpek, pan Liebars, Šnobl a mnoho dalších.

Hudba Pionýrka (1959) na koncertu v Praze

Hudba Pionýrka (1976) vystoupení na 1. máje 1976, diriguje J. Talián

Dechová hudba Závodního klubu Brokát 03 - Horní Město

Hudba účinkovala od roku 1953 do roku 1960. Také ona se prezentovala při různých slavnostech a příležitostech: prvomájových průvodech, plesích, průvodech k oslavě Božího těla, josefských veselících, mysliveckých honech, tradiční pouti v Rudě, pohřbech apod.

Dechová hudba závodního klubu Brokát 03 - Horní Město účinkovala pod vedením kapelníka Josefa Vyskočila. V dechovce hráli: Josef Vyskočil (baskřídlovka), Rudolf Ryzí (baskřídlovka),

Antonín Václavík (baskřídlovka), Karel Nemaš (B bas), Miroslav Kudela (trombon), Karel Jelenovič (B křídlovka), Alois Netolický (B křídlovka), Josef Urbánek (Es trubka), Josef Znojil (Es trubka), Rudolf Nisner (Es trubka), Josef Talián (trubka), Zdeněk Rožňák (trubka), Josef Rotter (B klarinet), František Tesař (klarinet), František Skryja (B klarinet), ředitel školy Adamík (klarinet), Rudolf Král st., Rudolf Král ml., Ladislav Dlouhý a Ladislav Gazda (bicí).

Gustav Schenk

Dechová hudba Závodního klubu Brokát (nedatováno)

Podolanka

Podolanka vznikla v roce 1996. Za dobu své existence soubor mnohokrát vystoupil při různých příležitostech nejen v okrese Bruntál, ale v celé republice a také v zahraničí, například v Ozimku v Polsku (květen 97, září 98), v Crosne ve Francii a v Schottenu v Německu (květen 98). Soubor si tak získává stále více příznivců dobré moravské hudby.

Soubor v současné době hraje v následující sestavě: Antonín Kohoutek (kapelník, křídlovka), Petr Kohoutek (křídlovka), Vít

Kužela (trubka), Petr Schenk (bastrubka), Miroslava Horáčková (horna), Lenka Hamplová (trubka), Petr Janoušek (bas), Luděk Sedláček (baryton), Miroslav Hladík (tenor), Petr Štverka (klarinet), Jaromír Kužela (klarinet), Martin Janyška (klarinet), Ivo Batoušek (bicí), Jiřina Hluší (vokál - alt), Věra Sabová (vokál - soprán), Alena Pindáková (vokál - alt), Josef Zelený (vokál - tenor). Manažerem souboru je Petr Wolff. Kapela má ve svém repertoáru převážně pís-

ně autorů z jižní Moravy (Miloslav Procházka, Blahoslav Smíšovský, Zdeněk Gurský či Jan Slabák). I když kapela nemá své kořeny na jižní Moravě, jihomoravské písně ji velmi ovlivnily především svou lehkostí a prostotou. Odráží se v nich chvíle sváteční i všední, radost i smutek. Písně jsou plné poezie a barev, tak jako překrásný jihomoravský kraj, který připomenou dozrávající vlnice, útulné sklípky nebo jiskření naplněných „sklének“.

Antonín Kohoutek

Dechová hudba Podolanka (16. 6. 2001), při vystoupení na Matinné dechových hudeb před SVČ Rýmařov

Malý dechový orchestr Talianka

Talianka byla založena 3. června 1989. Dechovku dnes tvoří devět muzikantů, převážně mladých hráčů, dále dvě zpěvačky a kapelník, který orchestr řídí a s hráči připravuje nový repertoár. Doba jde rychle kupředu a s ní se mění i složení dechovky. Mladí odcházejí za studiem nebo za prací a je nutné je nahradit vhodnými nástupci. Někdy se to daří jen velmi stěží, ale díky panu Smisitelovi orchestr „slape“ dál. A panu kapelníku Josefu Taliánovi nezbyvá než s orchestrem cvičit a cvičit. Je nutné organizovat takzvané sekční neboli dělené zkoušky, aby dechovka nevypadla „z rytmu“ při absenci některého z nástrojů.

Název Talianka vznikl podle jména kapelníka Josefa Taliána, na tom se shodli všichni hráči v orchestru. Dechovka zkouší každé úterý večer. To, co se nezvládne v hlavní zkoušce, se pak cvičí v malých nástrojových sekcích. Talianka hraje na plesích, při ote-

vírání nových restauračních zařízení, v letní sezóně pak muzikanti pořádají dvouhodinové koncerty k tanci a poslechu v lázních Karlova Studánka nebo vystupují na svatbách. Muzicírovali při otevření nově zrekonstruované radnice, na setkání rodáků v Rýmařově nebo ve Velké Štáhli, následovaly další a další koncerty. 30. listopadu 1991 se členové Talianky zúčastnili nahrávání v ostravském rozhlasu. Kapelníkovi Josefu Taliánovi bylo 26. října 1990 uděleno Okresním kulturním střediskem v Bruntále Čestné uznání za dlouholetou práci a rozvoj hudebního umění v okrese.

Mezi významné události v životě Talianky patří návštěva partnerského města Schottenu v Německu, kam dechovka vyrazila 6. října 1995 na pozvání prezidenta hudeb W. Schulze. Za účasti představitelů města Schottenu, novinářů a veřejnosti se zúčastnili 6. muzikantského večera. V závěru vy-

Dřívější muzikanti dechového orchestru Talianka (1982)

stoupení předal prezident hudeb Schulz kytici zpěvačce kapely Vlastě Smisitelové, kapelník Josef Talián převzal obraz s podpisy jednotlivých muzikantů kapely „Musikverein von 1890“ a keramický talíř se starou radnicí města Schottenu a tím byl navázán kontakt mezi Taliankou a Musikverein von 1890. V neděli 8. října se Talianka sešla na náměstí u reliéfu

spřátelených měst - Schottenu, Crosne, Beloeilu, Maybole, Arca a Rýmařova, kde také koncertovala. Muzikanty přijal rovněž starosta města Hans Otto Zimmermann, který orchestru věnoval upomínkový dar města Schottenu.

Současná Talianka hraje ve složení: dámské duo, dva klarinety, dvě křídlovky, dva tenory, jedna B tuba, bicí a kapelník.

rozhovor

Kapelník pan Josef Talián oslavil letos v březnu již 84 let a stále je velmi příjemný, milý a usměvavý. Téměř každý den ho můžeme potkat na procházce s jeho věrným společníkem psem Badem. Pro všechny milovníky dechové hudby v Rýmařově je jeho jméno pojmem.

Jaké byly vaše první hudební zážitky?

Přistěhoval jsem se do této oblasti z rodné vesničky vzdálené asi 6 km od Trenčína na Slovensku. Má hudební kariéra začala na vojně u vojenské dechové kapely s šedesáti hráči. Po mém návratu z vojny už na mě čekali kamarádi s nápadem, abych je také zasvětil do tajů hudebních nástrojů a dechové hudby. Bylo jich celkem dvanáct a naučit je hrát mně trvalo tři měsíce. Poprvé jsme vystoupili ve Dvorcích u Bruntálu, kde byli všichni naším výkonem přímo nadšeni. Dokonce nám pan starosta nabídl bydlení a práci v jejich městečku. Tuto příležitost jsme důkladně prodělal, protože někteří z nás měli před sebou ještě studia, ale nakonec jsme souhlasili a do Dvorců se přistěhovali. A právě zde jsem si našel svou manželku a získal místo pletaře v továrně na ponožky.

A jak jste se tedy dostal do Rýmařova?

Zavinilo to vlastně pracovní přeložení mého švagra do Rýmařova. Jako rodina jsme měli velmi pěkný vztah, a když se nám sestra mé manželky svěřila, že nechce zůstat v novém městě sama, rozhodli jsme se přestěhovat v roce 1950 za nimi. Na oplátku mi zajistili i novou práci údržbáře v závodě Hedva. Ihned po našem příchodu

Kapelník Josef Talián

do Rýmařova jsem se stal také kapelníkem Skupiny lidových hudebníků. Po smrti mé manželky v roce 1988 jsem už ale neměl chuť se dále této činnosti věnovat. Jenže srdci neporučíte, neustále mě to táhlo k hudbě. Neodolal jsem a přijal místo kapelníka mladých v lidové škole umění.

Jaké bylo vaše původní povolání?

Vyučil jsem se stavařem, ale k tomuto povolání mě srdce netáhlo. Mým největším zájmem byla hudba. Přesto jsem pracoval, jak už jsem řekl, nejdříve v pleťárně ve Dvorcích. V Rýmařově jsem byl údržbářem a potom mzdovým účetním ve stavebním podniku. V Jednotě jsem dělal vedoucího údržbářského střediska. A nakonec jsem deset let učil v lidové škole umění v Rýmařově a ve Vrbně.

Na jaký hudební nástroj hrajete?

Hraji na baskřídlovku, baryton a pozoun. V lidové škole umění jsem vyučoval hru na žestové nástroje.

Účastnil jste se hudebních soutěží?

Když jsem byl kapelníkem v lidové škole umění, pořádaly se soutěže dechových kapel každý rok a my nikdy nechyběli. Jednou jsme dokonce vystupovali na krajské soutěži v Olomouci. Za úspěch také považuji, že jsem patřil mezi tři nejlepší z celého okresu, kteří byli oceněni.

Co bylo vlastně podnětem vzniku tolik známé a s vaším jménem spojené dechové kapely Talianka?

V roce 1989 jsme byli s kapelou mladých hudebníků z lidové

školy umění pozváni do ostravského rozhlasu. Ovšem vznikl problém. Naše „desítka“ neměla jméno, které bylo pro představení se široké veřejnosti velmi důležité. Všichni hráči se shodli v závěru pojmenovat kapelu mým jménem - tedy Talianka. Já jsem byl podle nich ten, kdo je všemu naučil.

Podívali jste se s Taliankou i do zahraničí?

Navštívili jsme dvakrát německé partnerské město Schotten a čtyřikrát jsme hráli v bývalé NDR, ale to už je dávno.

A co současná Talianka a vy?

V tomto roce slavíme se všemi nynějšími dvanácti členy již 15. rok jejího založení. Osazenstvo se během let několikrát změnilo, ale já zůstal. Škoda jen že už není takový zájem o tento hudební žánr. Dříve jsme nechyběli na žádné oslavě, ale teď hrajeme pro všechny příznivce pravidelně poslední pondělí v měsíci ve Středisku volného času v Rýmařově. Máme tak alespoň možnost zavzpomínat na staré zlaté časy dechovky.

Máte kromě hudby i jiného koníčka?

Nyní už ani ne. Snad jen psa - baseta Bada, se kterým každý den chodím na procházku.

Děkuji za rozhovor.

Sylvie Vkrutíková

Pěvecké spolky a sdružení

Jeden z prvních českých pěveckých sborů založil v letech 1957 - 62 tehdejší učitel LŠU a výborný muzikant, dnes uznávaný profesor Pedagogické fakulty univerzity Palackého v Olomouci Pavel Klapil. Jeho **pěvecký sbor** byl složen z pětatřiceti **učnic závodu Hedva**.

Dalším výrazným pěveckým tělesem byl **Ženský pěvecký sbor rýmařovských učitelek** při II. základní škole v Rýmařově, který založila v roce 1970 paní učitelka Blažena Marečková a byl prvním pěveckým sborem dospělých na Bruntálsku. Ve sboru asi rok zpívaly pouze učitelky, těch bylo dvaatřicet, později přišly do sboru i ženy z jiných

profesí. Jezdily zpívat na různá koncertní vystoupení, například do Olomouce, ale i do Polska. V roce 1984 se zúčastnily přehlídky pěveckých a tanečních vystoupení souborů a členek Českého svazu žen Kytice přátelství ve Státním divadle Oldřicha Stibora v Olomouci a v roce 1989 ve Státním divadle Zdeňka Nejedlého v Ostravě. Ročně uskutečnil ženský pěvecký sbor pět až šest vystoupení. Korepeditorkou sboru a zároveň klavíristkou byla nezapomenutelná Dagmar Tischová. Svou činnost ukončil Ženský pěvecký sbor v roce 1995. Sbormistryně Blažena Marečková (na kantor-

skou dráhu se vydala v roce 1945 a zůstala jí věrná po dobu padesáti let) v letech 1982 až 1995 navíc vyučovala na Základní umělecké škole v Rýmařově sólový a sborový zpěv, hru na klavír a zobcovou flétnu a hudební nauku. V letech 1999 - 2001 vedla kostelní **komorní dětský sbor** při faře Římskokatolické církve v Rýmařově.

Od roku 1999 dosud působí v Rýmařově pěvecké sdružení **Variace** pod vedením učitele Jana Kučery. Zpočátku se jednalo o komorní skupinu, která vystoupila s doprovodem kytar J. Kučery, P. Rašky a E. Holubové na 1. vánočním koncertu v kostele sv. Michaela v Rýmařově. V pěveckém

sdružení Variace se vystřídalo již sedmáct zpěváků, kteří na koncertech a vystoupeních přezpívali téměř stovku písní. V letech 1999 - 2000 uspořádala skupina vánoční koncert v Rýmařově, hrála na Kurzovní chatě na hřebenech Jeseníků nebo koncertovala v kapli V Lipkách. V letech 2000 - 2001 hráli a zpívali členové Variací v Psychiatrické a protialkoholní léčebně ve Šternberku, v květnu uspořádali hudební odpoledne pro seniory, pravidelně koncertují na vernisážích v Galerii Octopus při Městském muzeu v Rýmařově, hráli ve Státních léčebných lázních Bludov při vernisáži fotografií

Ženský pěvecký sbor Rýmařov pod vedením B. Marečkové

J. Štreita a jeho žáka, na vánočních koncertech v Rýmařově, Dlouhé Louče, při setkání důchodců v Janovicích a dalších příležitostech. Variace hrají také například na letní terase restaurace Praděd nebo v zahradě Hedvy při setkání partnerských měst. Skupina má nyní dvanáct členů: Helena Habartová (zobcová flétna), Eva Holubová, Jana Kopečková (triangl), Renata Lašáková (basa), Eva Máčková (altová flétna), Martina Matulová (tamburína), Dagmar Niklová (zobcová flétna), Jana Pupíková

(dřívka), Monika Struhárová, Jan Biras, Jan Kučera (kytara, housle) a Pavel Raška (kytara). Variace v současnosti pravidelně pořádají tři letní a tři zimní koncerty.

Dalším významným pěveckým tělesem je **Rýmařovský chrámový sbor**. Tento ženský sbor byl založen 15. února 1990 na popud paní Marie Ihnátové, Ireny Ondráškové a Anny Zimákové. Vede jej sbormistr Petr Wolff, který již od roku 1989 působí jako varhaník v chrámu sv. Michaela. „Výše uvedené dámy chtěly zpívat při zádušní mši

Komorní dětský sbor Rýmařov

Pěvecké sdružení Variace (2003) vystupuje tradičně na vánočním koncertu v kostele sv. Michaela

Soubor Variace (2002), se zúčastnil také Koncertu na povodně

a bez jakékoli předchozí zkoušky mě donutily hrát doprovod k jejich zpěvu k předmětné mši. Bez zkoušek jsem však nechtěl tyto aktivity přijmout. Můj otec Walter Wolff byl varhaník v Ryžovišti, vedl smíšený sbor a spoustu návyků při nácvičku sborového zpěvu jsem přebíral z jeho zkušeností. Od výše uvedeného data jsem vyžadoval zkoušky a vzhledem ke svému odporu ke sborům nesoucím ná-

v režii Českého rozhlasu Ostrava a za finanční podpory firmy Eko metal recycling Vladimíra Erbeny první audionahrávku na počest svatořečení blahoslaveného Jana Sarkandra v Olomouci za osobní účasti papeže Jana Pavla II. a na počest msgra ThDr. Františka Vaňáka, arcibiskupa olomouckého, metropolitě moravského a čestného občana města Rýmařova. Ve dnech 13. a 14. října

Rýmařovský chrámový sbor (2004), zpívá při pouti v kapli V Lipkách

zev svého sbormistra či uměleckého vedoucího jsem sbor nazval oficiálním jménem Rýmařovský chrámový sbor, aby i po našem či mém odchodu mohl tento sbor pokračovat ve své nezávislé činnosti,“ říká Petr Wolff.

Rýmařovský chrámový sbor se

1995 byla ve farním chrámu sv. Michaela v Rýmařově natočena druhá kazeta „Vánočních netradičních koledí“ z celého světa, opět v režii Českého rozhlasu Ostrava a tentokrát za sponzorské účasti Kovohtutí Břidličná. Během roku 1997 Rýmařovský chrámo-

Májový koncert chrámových sborů na počest natočení první audio-kazety (27. 5. 1995)

od počátku své existence aktivně podílí na všech akcích spojených s katolickým životem v městě Rýmařově (mších, koncertech, především pak pohřbech a svatbách). Účastní se regionální pouti v Rudě za účasti biskupů z olomoucké arcidiecéze msgra ThDr. Vaňáka, msgra Graubnera, msgra Hrdličky i biskupa ostravsko-opavské diecéze msgra Lobkowitze. Ve dnech 17. - 18. února 1995 chrámový sbor natočil

vý sbor několikrát navštívil polský Ozimek, mimo jiné u příležitosti podpisu partnerské smlouvy mezi Ozimkem a Rýmařovem. Od roku 1998 do roku 2003 byl sbor členem „Unie českých pěveckých sborů“, jako nejmenší sbor ze všech jejích členů. Dne 7. června 1998 mu byl udělen „Pamětní list“ unie jako účastníku „Přehlídky slezské lidové písně TROJOK 1998“. Dne 28. února 2000 předal chrámové-

Rýmařovský chrámový sbor (12. 12. 2004), při vánočním vystoupení pro seniory v Domě s pečovatelskou službou

mu sboru předseda unie Drahošlav Štula „Pamětní list Unie českých pěveckých sborů“ při příležitosti koncertu k 10. výročí trvání sboru.

V současnosti tvoří sbor devět žen, které řídí regenschori Petr Wolff. Sbor pravidelně pořádá

2005 bychom rádi uspořádali sňůru koncertů v Bruntále, Břidličné, Malé Morávce, Karlově Studánce a Rýmařově k 15. výročí trvání sboru. Výtěžek z dobrovolného vstupného bude věnován Diakonii Rýmařov na dokončení rekonstrukce Domova

Rýmařovský chrámový sbor (28. června 1991) na audienci u Mons. ThDr. Vaňáka, při příležitosti jeho 75. narozenin

novoroční koncerty v chrámu sv. Michaela v Rýmařově, druhý rok zahajuje Dny Země děda Praděda v Malé Morávce, pořádá koncerty pro seniory ve spolupráci s Diakonií a dnes již i s Pečovatelskou službou města Rýmařova. „V lednu a únoru

odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. Rádi bychom prezentovali výběr nejúspěšnějších písní z celého našeho repertoáru za celé období trvání sboru,“ doplnil sbormistr Petr Wolff.

Z podkladů Blaženy Marečkové, Jana Kučery a Petra Wolffa JiKo

Gratulace Mons. ThDr. Vaňákovi k 75. narozeninám (28. června 1991)

Současná hudební scéna

Rotor

Hudební skupina Rotor vznikla v roce 1979. Zakládajícími členy byli Ladislav Kubíček, Jan Vrbík a Ivan Sigmund. Později přišla do kapely posila v podobě zpěvačky Aleny Miklíkové a jejího manžela Antonína Miklíka, který hrál na kytaru a zpíval.

Skupina Rotor (2003), vedoucí I. Sigmund

Začínali jsme hrát zpěvný rock podle velkých hudebních vzorů - Pavla Lišky, jeho manželky Bobiny a Statise Prusallise. Začátky nebyly vůbec lehké - přehrávkové komise složené z erudovaných kulturněpolitických odborníků nám dlouho nemohly zapomenout neznalost jména I. tajemníka mládežnické organizace z bývalé NDR a odbornice na estetiku nám vyčetla dlouhý vlas. Po absolvování prvních povinných přehrávek jsme konečně mohli veřejně vystupovat za honorář 10 Kč za hodinu.

Kapela Rotor dnes hraje ve složení Josef Dufka, Jaroslav Třiško a Ivan Sigmund. Její členové jsou opravdu rádi, že můžou hrát případným zájemcům k různým společenským příležitostem.

Ivan Sigmund

Alternativa

Hudební skupinu Alternativa založil v lednu roku 1991 muzikant Josef Gregovský. Bezprostředním popudem k jejímu založení byl rozpad tehdy velmi úspěšné skupiny Gradace, (dřívější hráči J. V. Gregovský a Milan Kropáč). Po rozpadu další rýmařovsko-břidličenské kapely Rock'n'rollsaxofonband, ve které hráli mladí studenti (kapela existovala asi jeden rok), se stal dalším členem Alternativy Alexandr Jaroševský. V tomto složení hrála skupina až do roku 2000. O rok později

Hudební skupina Alternativa (2004), kapelník J. Gregovský

byla nabídnuta spolupráce dřívější zpěvačky Dagmar Zamcové, která s muzikanty zpívala již ve skupině Gradace. Byl to další přínos pro širší pojetí repertoáru skupiny. V roce 2003 se Jaroševský odstěhoval a kapela hrála opět ve třech. V současné době navázala Alternativa na tradici

dobrych rýmařovských kapel, potvrzuje to ostatně její oblíbenost mezi lidmi.

Letos zahajuje kapela patnáctou sezónu s nezměněným elánem a chutí nadále bavit své publikum tak, jak to říká její logo „OD SRDCE K SRDCI“.

Josef Gregovský

The Hero

Historie skupiny The Hero se začala psát v červnu 1995, kdy se z kapel DEON a Powaha zformovala první sestava ve složení Petr Laštuvka (bicí, zpěv), Jarda Bartko (kytara, zpěv) a Luděk Holan (baskytara). V tomto složení začala kapela tvořit první vlastní písně - ve zkušebně v objektu bývalého ústředí Jednoty, kde měla pronajato neuvěřitelných 80 m². Velmi záhy ovšem muzikanti zjistili, že vlastními písněmi bohužel na dost vysoký nájem nevydělají. Trio se začalo ohlížet po nadějných mladých muzikantech, kteří by byli ochotni a schopni nacvičit repertoár cover verzí slavných hitů a tímto se

vrhnout na komerční hraní.

Není jisté od věci připomenout, že se někteří členové skupiny věnovali již od roku 1991, hned po smrti zpěváka skupiny Queen Freddieho Mercuryho, pořádání akcí zvaných Queen Party, které měly rok co rok uctívat památku této legendy rockové hudby 20. století. Tuto tradici neporušila ani skupina The Hero a tři ročníky byly plně v její režii.

Od srpna začínají ovšem cvičit z kapelou dva noví členové Ivo Batoušek (bicí) a Martin Wnenk (kytara), kteří přispěli velkou měrou ke zkvalitnění zvuku kapely. Petr Laštuvka se ujal postu frontmana a zasedl za klávesové ná-

Skupina The Hero (1996 - 1998)

stroje. Následovaly tři roky hraní počínaje vystoupením s německými kapelami v zahradě Hedvy a konče víkendovou zábavní rutinou v restauraci U Hrozna. Období vyvrcholilo odchodem M. Wnenka i I. Batouška, který se vydal zkusit štěstí k profesionálům do Švýcarska. Stihl ovšem s kapelou natočit první demosnímek First Touch. Ihned po jejich odchodu nastoupili na jejich posty hráči Libor Havelka (kytara) a Standa Čuška (bicí), ale ani tato spolupráce neměla delšího trvání a noví příchozí skupinu po dvou měsících úspěšného vystupování opustili, jednak z profesních důvodů, v případě Libora Havelky

z důvodu potřeby založit si vlastní kapelu s bratrem Michalem.

Na pomoc skupině našťastí přišel Pavel Prášil, pokračovatel bubnické tradice po svém otci Z. Prášilovi, který hrál dlouhá léta se skupinou Dynamic. P. Prášil působil v metalových formacích Disaster a Capoierra. Obměněná sestava se s chutí vrhla na nový repertoár. Skupina se stala pravidelným účastníkem skvěle obsazeného hudebního festivalu Kněžpole Wole, účinkuje v pražském klubu Kain, navazuje spolupráci se členy skupiny Support Lesbiens či s účinkujícími muzikálů Excalibur a Galileo.

V polovině roku 2003 nabízí ka-

Skupina The Hero (2003), vystoupila na Muzikantském plese

pela spolupráci dechové sekci ve složení Tonda a Petr Kohoutkovi (trubky), Martina Mácová (altsaxofon) a Pavel Biras (pozoun). S velkým úspěchem spolu účinkují na tradičním Muzikantském

plese a při dalších veřejných akcích. V posledních měsících kapela opět pilně zkouší nový repertoár, jak svých písní, tak i cover verzí. Začala se zabývat budováním vlastního nahrávacího

studia v prostorách sálu ZUŠ, kde by se v budoucnu realizovaly hudební projekty místních kapel a souborů. Studio již má své výsledky v podobě nových nahrávek pěveckých sdružení Variace

a Chrámového sboru Břidličná nebo rockové kapely William Czech. The Hero pracuje na vydání svého zbrusu nového CD, které by mělo vyjít během roku 2005. *Petr Laštuvka*

Sibérija

Skupina, která vznikla v únoru 2000 a pod názvem Sibérija hraje

Skupina Sibérija (leden 2004)

od roku 2001, se opírá především o vynikající kytarovou hru i sóla

svého kapelníka Antonína Ionih, neobyčejně skromného, ale stejnou měrou těž nadaného hráče, který po léta vzdoruje vábení profesionálních kolegů do kapel zvukných jmen. Velmi vyrovnaný kvintet dále tvoří Jiří Slavičinský (harmonika), Pavel Pasecký (kytara), Martina Mácová (altsaxofon, klarinet) a Roman Karel (bicí). Repertoár pochází převážně z vlastní autorské dílny. Specializují se na oblast alternativní hudby, čerpající na rozdíl od jiných více ze západní a severoamerické kultury. Zaměřují se především na koncertní hudbu.

Poslední dobou často vystupují na společných akcích s profesionální skupinou Vladimíra Václavka, jenž patří ke špičce české i evropské alternativní scény. Absolvovali již řadu úspěšných koncertů po celé republice, v Praze, Brně, Plzni, Příbramě a jinde, kde jsou známější než doma. V Rýmařově je občas možno slyšet kapelu na vernisážích v Galerii Octopus a každoročně pořádají spolu s dalšími soubory hojně navštěvované koncerty U Hrozna, jejichž výtěžek vždy patří Dětskému domovu v Janovicích. *Jiří Karel*

Keltgrass band

Skupinu založil Petr Schäfer v roce 2003 ve snaze uskutečnit dávnou představu, kterou nestihl realizovat s dřívější legendární kapelou Bluegrass Nova. Vychází z vlastních citů k hudbě horalů, zejména té, která je pod vlivem dávné keltské kultury. A tak se snoubí citlivá irská hudba s výraznými prvky bluegrassu, který je mu tak blízký. Hudební směr, v jehož instrumentaci se uplatňují bouzouki, bodhrán, harmonika, flétny, kytara, autoharfa, housle, mandolína, banjo a basa, přilehavě nazval keltgrass. Kapelu obsadil mladými muzikanty, kteří se na svoje nástroje učí hrát a většinou

pocházejí z okolí Rýmařova. Pořadatelé tradičního festivalu v Sosnové označili původ kapely, dnes známé pod zkratkou KGB, „od Rešovských vodopádů“, což členové kapely přijali za vlastní už s přihlédnutím ke keltské historii tohoto území.

Skupina se svým početným fanklubem příznivců má své zázemí ve Stránském. Zájemci o jejich muziku se s nimi mohou setkat i v ostatních jeseníckých hospůdkách a horských chatách.

Kapela v současnosti hraje ve složení: Martina Vításková (housle a zpěv), Tomáš Kuraš (housle a zpěv), Jan Hnilo (akor-

deon, flétny, mandolína, zpěv), Petr Martinát (kytara, autoharfa, zpěv), Leoš Řepka (bouzouki,

baskytara, zpěv), Petr Schäfer (banjo, foukací harmonika, bodhrán). *Petr Schäfer*

Skupina Keltgrass band (2003), z vystoupení ve valšovské hospůdce

William Czech

Rýmařovská artrocková formace. Založena 4. září 2003. V lednu 2004 vydala kapela svou první desku s názvem Markýz de Sade. Kapela hraje ve složení: Libor Havelka (kytara), Jiří Jahn (klávesy), Petr Skryja (baskytara), Pavel Ištok (bicí), Michal Havelka (zpěv).

Kapela William Czech (2003) na koncertu Iuvenales

The Pant

Hardrocková kapela z Břidličné. Založena 28. 9. 1996. Dnes má kapela za sebou přes 300 živých vystoupení a dvě vlastní desky (A Long Way.; On the Road Again). Kapela vystupuje ve složení: Luboš Tesař (kytara), Pepa Šustr (bicí), Roman Kočířík - baskytara, zpěv).

Hechitera

Thrashardcoreová kapela z Rýmařova, založená v říjnu 2001. Momentálně působí v sestavě: Jiří Sršeň (kytara, řev), Luboš Novotný (kytara, řev), Matěj Šándor (zpěv), Martin Lošťák (baskytara, řev), Robert Hangody (bicí). Třetího prosince kapela natáčela svůj první demosnímek.

Kanava

Pop-punková rocková skupina z Rýmařova. Hraje ve složení: Ondřej Šimko (kytara, zpěv), Martin Dutkiewicz (baskytara), Jiří Musil (bicí).

Moskvič

Skapunková kapela, která vznikla v letech 1999 - 2000. Sestava: Jouda (kytara, zpěv), Miloň (tenorsaxofon), strejda Míša (bicí, zpěv), Johan (baskytara, zvuky). *Jan Příkryl*

Výchova k hudbě

Na dráhu profesionálních kapelníků a hráčů nejrůznějších orchestrů i amatérských hudebníků připravuje mladé talenty Základní umělecká škola v Rýmařově, dříve Lidová škola umění. Německá hudební škola v Rýmařově existovala od roku 1890. Podle dochovaných pramenů byla dokonce

zřízena téměř na stejném místě jako dnes - v budově na Čapkově ulici. Její existenci bohužel přerušily válečné události let 1938 - 1945.

Umělecká výchova tedy musela být po válce obnovována. K tomu došlo roku 1946, kdy bylo po těžkých válečných ranách kříšeno koneckonců celé české školství. Prvním ředitelem poválečné Lidové školy umění v Rýmařově byl Dalibor Doubek, který přišel z Moravské filharmonie Olomouc. Jeho nástupce se jmenoval Jungwirth a působil dříve v Holešově. Toho vystřídala v le-

Výborný hráč folku a bluesman Jiří Míža

tech 1951 - 52 učitelka Šlezingerová. Od roku 1952 až do roku 1974 byl ve vedení LŠU Rýmařov Jan Vraný, který dal mimo jiné podnět k vytvoření prvního dechového orchestru školy, později známé Pionýrky (podzim 1957). V roce 1974 vystřídal ředitele Vraného Josef Jureček, který vedl uměleckou školu do roku 1995. Po něm se vedení ujala Jarmila Labounková. Tu v roce 2000 vystřídal současný ředitel Jiří Taufer.

Z hlediska historie byla pro Lidovou školu umění (a později pro Základní uměleckou školu) podstatná výrazná profilace a prezentace školy na veřejnosti. Především v době, kdy školu vedl Jan Vraný a Josef Jureček, se ve škole nejvíce prosazovala výuka dechových nástrojů. Z takto vychovaných hudebníků pak bylo možno sestavit mládežnický dechový orchestr špičkové úrovně, jenž svými kvalitami udivoval mnohé odborníky i laiky po celé republice. Později se dechový orchestr rozpadl a škola se začala zaměřovat i na výchovu a vzdělávání jiného typu hudebníků (a nejen hudebníků). Ze školy vzešlo několik vynikajících muzikantů, kteří se později skvěle uplatnili v hudební praxi vysoké úrovně. Za všechny lze vyjmenovat prvního houslistu FOK Antonína Perglera či dlouholetého člena Moravské filharmonie Olomouc Jaromíra Kuželu. I mezi učiteli samými působilo

a působí mnoho výrazných osobností, jejichž kvality přesahují hranice učeben a zasahují i na koncertní pódia.

Porevoluční vývoj školy byl poněkud křivolaký, jednak v souvislosti s nepříznivě směřovaným vývojem celého českého školství a jednak s obecnými personálními podmínkami školy. Škola však byla schopná na měnící se podmínky nakonec pružně zareagovat a dává o sobě opět vědět výrazným způsobem - děti se zúčastňují soutěží, nahrávají a vydávají CD, nato-

čily o své škole film, pracují na společných mezioborových projektech, mají možnost prezentovat se v televizi i v rozhlase.

Základní umělecká škola v současnosti kromě oborů nehudebních (výtvarného, literárně-dramatického a tanečního) zajišťuje výuku hry na dechové žestové a dřevěné nástroje, strunné drnkací a smyčcové nástroje, klávesové nástroje včetně elektronických, hry na akordeon, bicí a zpěv. Škola navíc působí i jako jedno z center kulturního dění Rýmařovska a začala organizovat špičkové koncerty předních českých umělců. V Rýmařově dnes například pravidelně účinkují klavírista Jan Bartoš a Adam Soukup, olomoucký Ensemble Damién zde provádí současné i historické opery.

Z podkladů
ZUŠ Rýmařov
redakce

Dvě z mnoha žákyň se svou učitelkou Z. Hujovou (nedatováno)

Vynikající bubeník, učitel a vedoucí skupiny Jumping Drums Ivo Batoušek

Koncert učitelů ZUŠ Rýmařov (2003)

Hudba sbližuje národy

Muzikanti partnerských měst Krompachy, Beloëil a spřáteleného města Felgueiras

Hudebníci slovenského folklórního souboru Krompašan z Krompach (Rýmařov 7. - 11. července 2004 při Tour du Jumelage)

Muzikanti belgického folklórního souboru Pas d'la Yau z města Beloëil (Rýmařov 7. - 11. července 2004 při Tour du Jumelage)

Podpis partnerské smlouvy s francouzským městem Crosne. Setkání souborů partnerských a spřátelených měst (Rýmařov 17. - 20. června 1999)

Fota na stránce: Ing. Miloslav Marek

STRUČNĚ Z UDÁLOSTÍ ROKU 2004 VE MĚSTĚ RÝMAŘOVĚ

LEDEN

• 1. ledna o půl deváté ráno se narodil manželům Piterkovým první rýmařovský občánek roku 2004, který dostal jméno Alexander Tadeáš;

• v rýmařovském kině byl otevřen Filmový klub, který zahájil svou činnost prestižní přehlídkou Projekt 100;

• 17. ledna se ve velkém sále SVČ konal druhý ročník Rýmařovského novoročního aerobiku, kterého se zúčastnilo více než sto závodnic z celé severní Moravy;

• 26. ledna byli v bruntálském hotelu Slezan vyhlášeni nejlepší sportovci okresu, mezi nimiž nechyběli ani reprezentanti Rýmařovska: družstvo kuželkářek TJ Jiskra, kuželkář Zdeněk Dočkálek, běžkař Jan Vykoukal, jezdec na koni Josef Kincl a kuželkář Jan Sochor;

• zastupitelstvo města odvolalo na svém prvním zasedání 29. ledna Pavla Koláře z funkce místostarosty.

ÚNOR

• v úterý 3. února měli rýmařovští diváci příležitost shlédnout představení Divadla Jára Cimrmana *Vražda v salonním coupé*;

• o víkendu 14. a 15. února se v Horním Městě a rýmařovské zahradě Hedvy konaly závěrečné závody v motoskijóringu Orion Cup 2004; mezi závodníky bylo možno zahlédnout i zpěváka Janka Ledeckého;

• 13. února uspořádalo Středisko volného času Muzikantský ples, během něž se na dvou pódíích vystřídal téměř všechny místní hudební skupiny, dechovkami počínaje a rock'n'rollovými bandy konče;

• 25. února si milovníci alternativního rocku mohli zajít na koncert legendární bigbeatové kapely Petra Váši Ty Syčáci;

• 26. února byla na Gymnáziu Rýmařov slavnostní vernisáž zahájena světová premiéra výstavy fotografií Jindřicha Štreita z Čechy a Inguška.

BŘEZEN

• 1. března se v městském kině konala premiéra westernové komedie *Vít ve větvích sasafrasu* René de Obaldii, kterou v režii Hany Vystrčilové nastudoval ochotnický spolek Mahen;

• 6. března se v Rýmařově dvou denní výstavou pod názvem Olej B 5 představila skupina studentů Střední školy uměleckých řemesel v Brně v čele s iniciátorem výstavy Viktorem Valáškem;

• rada města na zasedání 8. března schválila záměr sloučit k 1. září rýmařovské gymnázium a učiliště; optimalizační plán, který vyvolával od počátku roku ostré diskuse mezi zástupci města a obou škol, byl po jednáních na krajském úřadu nakonec odložen;

• reprezentant České republiky ve westernových sportech Ladislav Šin se vrátil z mistrovství světa, konaného 1. - 4. března v Las Vegas, jako vítěz kategorie ovládnání biče;

• v pátek 26. března vystoupily na pódiu rýmařovského kina nejmenší děti někdejšího okresu Bruntál při přehlídce Mateřinka 2004;

• o víkendu 26. - 28. března probíhal v SVČ mezinárodní turnaj v počítačových hrách BWSpring2k4.

DUBEN

• 1. dubna zvolili zastupitelé v tajném hlasování Jaroslava Kalu novým místostarostou;

• v dubnu oslavil rýmařovský klub radioamatérů 40. výročí svého založení;

• ve středu 21. dubna vstoupili zaměstnanci státní správy do hodinové stávky na protest proti snížení 13. platů; ke stávce se přidali i učitelé obou rýmařov-

ských základních škol a prostřednictvím petice členové hašičského záchranného sboru;

• v sobotu 24. dubna se skauti a turisté poprvé vydali slavnostně otevřenou Vychodilovou stezkou;

• 27. dubna uspořádali pedagogové a žáci Základní umělecké školy Rýmařov přehlídku gotické kultury;

• 28. dubna se konal literární večer, jehož hosty byli redaktoři brněnského nakladatelství Host Martin Stöhr a Tomáš Reichel a kultovní básník Jiří H. Krchovský.

KVĚTEN

• 1. května vstoupila Česká republika do Evropské unie; oslavy vstupu se v Rýmařově konaly s předstihem už ve čtvrtek 29. dubna;

• studentka gymnázia Marta Merková převzala 14. května v Praze diplom za první místo v celostátní soutěži *List z naší rodinné kroniky*, která byla vyhlášena k 10. výročí Mezinárodního roku rodiny;

• ničivý požár, který vypukl v neděli 23. května v obytné na třídě Hrdinů, zmařil jeden lidský život a způsobil škody za 7 milionů korun;

• 29. května se ve Středisku volného času konal už popáté ročníkový festival Iuvenales;

• 31. května zavítala do Rýmařova na přátelskou návštěvu starostka německého Eckartsbornu a činovnice evangelické církve Renate Klingelhöfer, aby dojednala vzájemnou spolupráci s představiteli Československé církve evangelické a Diakonie.

ČERVEN

• 6. června hostila Ondřejovská dolina více než sto jezdců v Přeboru Moravy v motokrosu;

• v červnu navštívili Rýmařov krajský úředníci; na půdě RD Rýmařov jednal 9. června s podnikateli hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský, 14. června zavítala jeho náměstkyně Jaroslava Wenigerová na rýmařovské učiliště;

• ve dnech 11. - 12. června jsme měli možnost poprvé v historii zvolit své poslance do Evropského parlamentu;

• od pátku 11. června do soboty 12. června se na hřišti TJ Jiskra konal pátý ročník fotbalového turnaje LORD CUP Rýmařov 2004;

• 19. června se v kapli V Lipkách sešli příznivci vážné hudby na představení olomouckého souboru Ensemble Damien, který předvedl operu Tomáše Hanzlíka *Yta innocens*;

• gymnazistka Marta Merková byla 23. června v Ostravě oceněna jako jedna z nejlepších studentů Moravskoslezského kraje.

ČERVENEC

- od 3. července byla v Galerii Octopus při městském muzeu otevřena bohatá výstava děl několika autorů, na níž byly k vidění mimo jiné repliky historické zbroje;
- ve dnech 7. - 11. července hostil Rýmařov více než dvě stovky občanů z partnerských a spřátelených měst v rámci Tour du Jumelage, během níž starostové měst Rýmařova a Krompach slavnostně podepsali reciproční partnerskou smlouvu;

- od 11. do 24. července pobývali v rýmařovském středisku Diakonie ČCE zahraniční dobrovolníci, aby pomohli se stavbou Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici;
- v sobotu 24. července se v zahradě Hedvy sešly týmy dobrovolných hasičů na tradičním Memoriálu Jana Suka.

SRPEN

- 8. srpna se do Rýmařova sjely tři stovky členů Svazu Němců na každoroční Den lidové kultury německé menšiny;
- Diakonie Československé církve evangelické otevřela v budově na třídě Hrdinů nové centrum respitní péče;
- o víkendů přivítal skautský areál Na Stráni více než sedmdesát soutěžících na II. mistrovství Evropy ve westernových dovednostech;

- Michala Kopečná z Rýmařova se stala 21. srpna vítězkou

- 10. ročníku Sovineckého okruhu historických vozidel;
- s platností od 24. srpna jmenovala rada města novou vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství MěÚ Renatu Vyslyšelovou;

ZÁŘÍ

- do funkce vedoucí odboru školství a kultury MěÚ byla k 1. září jmenována bývalá ředitelka rýmařovského muzea Leona Pleská; novou ředitelkou muzea se stala Irma Krejčí;
- do funkce ředitelky SOU a OU Rýmařov byla Krajským úřadem MSK v Ostravě jmenována Soňa Kovářiková;
- v sobotu 4. září se v zahradě Hedvy utkali dřevorubci v soutěži v rámci Dřevařských, lesnických a mysliveckých dnů;

- 11. září vyrazilo více než sto padesát turistů a cyklistů na Rýmařovskou padesátku, kterou byla zároveň zahájen letošní Rýmařovský desetiboj;

- 15. září uspořádala knihovna besedu se spisovatelem Michalem Vieweghem;
- 29. září se publiku znovu představil Ensemble Damien Tomáše Hanzlíka, tentokrát s operou *Endymio*;
- od 25. září do 24. října se uskutečnila v prostorách Galerie Octopus při Městském muzeu v Rýmařově úspěšná, působivá výstava Krása nerostů a Skvosty jesenických hor.

ŘÍJEN

- v pondělí 4. října se v rýmařovské knihovně konalo Velké říjnové společné čtení v rámci každoročního Týdne knihoven;
- 5. října představil Jindřich Štreit v minigalerii na Gymnáziu Rýmařov novou výstavu s názvem *Dokouřeno!?*;

- v úterý 12. října se Rýmařov rozloučil se svým čestným občanem, zakladatelem poválečného školství, fotografem a všestranným badatelem, osmadvadesátiletým Jaroslavem Němcem;
- 16. října uspořádal Rýmařovský horizont a Studentský klub SVČ literární večer, během nějž byly vyhlášeny výsledky nultého ročníku Literární a výtvarné soutěže Marie Kodovské;

- v rámci pracovní návštěvy zavítal do Rýmařova v pondělí 25. října předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Lubomír Zaorálek.

LISTOPAD

- 1. listopadu byla Krajským úřadem Moravskoslezského kraje jmenována do funkce nová ředitelka Gymnázia Rýmařov Zdena Kovářiková;
- za účasti studentů z partnerské školy Zespoľ Szkoľ v Ozimku se 11. listopadu uskutečnila na Střední soukromé odborné škole Prima, s. r. o., Rýmařov soutěž ve znalostech o Evropské unii;

- první dva listopadové víkendy se odvíjely v duchu voleb do senátu a krajských zastupitelstev, ve kterých kandidovalo i několik rýmařovských osobností;
- v pátek 12. listopadu uspořádala komise pro společenské záležitosti ve spolupráci s městem Rýmařov a Střediskem volného času tradiční setkání se seniory oslavujícími v daném kalendářním roce životní jubilea 70 a 75 let;

- na konci listopadu jednali zástupci vedení společnosti Nemocnice, s. r. o., Rýmařov společně se zástupci města o možnosti vstupu třínečné společnosti Euro-mednet, a. s., do společnosti Nemocnice, s. r. o., Rýmařov.

PROSINEC

- 3. prosince zahájila Galerie Octopus při Městském muzeu v Rýmařově zajímavou výstavu pravoslavných ikon Sylvy Novotné, souběžně s autorkou vystavoval již od 12. listopadu také mladý rýmařovský výtvarník Miroslav Dolák své plastiky a dvourozměrné skici;

- předvečer sv. Mikuláše patřil tradiční mikulášské nadílce, několik Mikulášů zavítalo mezi rýmařovské děti, spolu s nimi však zarachotili svými řetězy i čerti;
- 6. prosince se ve Středisku volného času uskutečnil mikulášský turnaj ve stolním tenise;
- 15. a 16. prosince zavítala do Rýmařova kapela Fleret se zpěvačkou lidových písní Jarmilou Šulákovou.

ZN, JiKo

Všem zákazníkům
příjemné prožití svátků vánočních,
do nového roku 2005
hodně zdraví, štěstí a spokojenosti
přejí zaměstnanci firmy

BERNÁTEK

Elektro Josef Bernátek

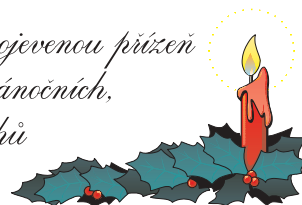
Hornoměstská 11,
795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 117
Nádražní 26, Bruntál
(naproti nemocnice)
tel.: 554 719 088
mobil: 602 744 226

Elektro Kotrla

náměstí Míru 10
795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 771

*Všem našim zákazníkům děkujeme za projevenou přízeň
a přejeme příjemné prožití svátků vánočních,
pevné zdraví a mnoho úspěchů
v novém roce 2005*

Kodak
EXPRESS
Prodej digitálních
fotoaparátů
a příslušenství

FOTOATELIÉR DREXLER

Rýmařov, náměstí Míru 9, Vám zhotoví Vaše fotografie
na vysoce kvalitní materiál KODAK ROYAL za 1 hodinu

Přejeme Vám

**šťastný
nový rok
2005**

Digitální zpracování fotografií na novém DIGI labu FUJI

JOSEF PTÁČEK
nákladní autodoprava
Jesenická 13, 795 01 RÝMAŘOV
telefon: 723 122 909

*Firma Josef Ptáček děkuje svým zaměstnancům
za dosavadní práci a všem zákazníkům za dobrou
spolupráci v uplynulém roce 2004 a do nového roku
2005 jim a jejich rodinám přeje mnoho zdraví,
pracovních úspěchů a rodinné pohody.*

VEDENÍ SPOLEČNOSTI SILVA SERVIS A.S., VEDENÍ SPOLEČNOSTI KATR A.S.

**VÁM PŘEJÍ MNOHO ÚSPĚCHŮ, ZDRAVÍ A ŠTĚSTÍ
A TĚŠÍ SE NA DALŠÍ SPOLUPRÁCI V ROCE 2005**

PS: VÁŽENÍ OBCHODNÍ PŘÁTELÉ, FIRMY SILVA SERVIS A.S. A KATR A.S.
budou pod NOVÝM LOGEM A NÁZVEM KATR A.S. SE SÍDLEM POTOČNÁ 334/5,
793 43 STARÁ VES od NOVÉHO ROKU KRÁČET SPolečně.

PIPA
KLEMPÍŘSTVÍ s.r.o.

Josef Pípa přeje svým zákazníkům a také svým zaměstnancům
Pavlovi, Frantovi, Jardovi, Zdeňkovi, Honzovi, Petrovi
a jejich rodinám štěstí a lásku o svátcích vánočních.
Do nového roku 2005 přeje všem mnoho zdraví,
osobních a pracovních úspěchů.

Zahradní 1087/4,
795 01 Rýmařov
tel./fax: 554 211 865

Makléřská kancelář

Josef Ujfaluši

náměstí Míru 29
795 01 Rýmařov

*Kancelář jednateilství
děkuje všem klientům za projevenou důvěru
a přeje krásné Vánoce,
hodně zdraví a úspěchů v roce 2005.*

Současně přeje hodně pracovních úspěchů vedení firem:

RD Rýmařov, s. r. o., KATR Stará Ves, s. r. o., Šopík E., Šopík V.,
STARP, s. r. o., KASARD, s. r. o., KARDE, s. r. o., V+V, Rojana, s. r. o.,
Horymas, s. r. o., Klempo, IZOLPA, s. r. o.

tel./fax: 554 212 361
RÝMAŘOV

PC servis Rýmařov

Michal Ihnát & Jan Elšík
nám. Míru 16, 795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 36, e-mail: pcservis.rymarov@iol.cz

TELEPOINT PARTNER RÝMAŘOV
náměstí Míru 2 (vedle pošty), 1. patro
tel.: 554 230 485

*Všem svým zákazníkům
přejeme radostné prožití
Vánoce a do roku 2005
mnoho energie,
zdraví a úspěchů.*

*Všem našim hostům děkujeme
za projevovou přízeň
a do nového roku 2005
se s přáním pevného zdraví,
štěstí a úspěchů, těšíme
na shledanou.*

Penzion a bar Mary

Palackého 27
795 01 Rýmařov
Tel./fax: 554 211 279
www.mary.penzion.cz

RODINNÉ DOMKY RÝMAŘOV spol. s r.o.

ulice 8. května, 795 01 Rýmařov
tel.: 554 252 111
fax: 554 252 333
www.rdrymarov.cz
e-mail: lord@rdrymarov.cz

*Společnost Rodinné domky Rýmařov
si dovoluje poděkovat touto cestou
všem zaměstnancům za vykonanou práci
u roce 2004 a přeje jim
i jejich rodinám do nového roku
hodně zdraví, štěstí a životní pohody.*

**RÝMAŘOVSKÁ REALITNÍ
A ZNALECKÁ KANCELÁŘ**

Emilie MATULOVÁ
odpovědný zástupce a certifikovaný soudní znalec

Julia Sedláka 14; 795 01 Rýmařov
tel./fax: 554 212 309, mobil: 776 006 307
e-mail: matulova@rymarov.com
http://www.reality.rymarov.com

*Děkujeme za projevovou
důvěru a všem občanům
Rýmařovska přejeme
klidné Vánoce a šťastný
nový rok 2005.*

COMFOR MOBIL CENTRUM

RM servis, Husova 15, 795 01 Rýmařov,
Tel.: 554 212 682; Fax: 554 230 110
Mobil: 602 582 699, 603 802 538
E-mail: Rmservis@rymarov.cz

*Děkujeme všem svým zákazníkům a přejeme klidné
a spokojené Vánoce a hodně zdraví a úspěchů v roce 2005.*

Rýmařovská pekárna s.r.o.
Národní 443/26, 795 01 Rýmařov
Tel.: 554 211 459, Fax: 554 230 122
e-mail: rymarovska.pekarna@tiscali.cz

Vedení firmy a zaměstnanci
děkují věrným zákazníkům a odběratelům
za projevovou důvěru a přejí všem
příjemné prožití vánočních svátků vše nejlepší,
hodně zdraví, pracovních i osobních úspěchů
a zachování přízně
v novém roce 2005

Sklenářství Novák
Zdeňka Zbořilová
Horní 1, Rýmařov, tel.: 554 212 579

- zasklívání - polykarbonáty - rámování
- broušení, řezání, vrtání
- lepení skel

*Přejeme všem lidem dobré vůle
pěkné vánoce
a v novém roce 2005
mnoho zdraví a osobní spokojenosti.*

Vážení čtenáři Rýmařovského horizontu,

obrátili jste závěrečnou stranu historického vydání. Proti předcházejícím vánočně-novoročním speciálům nehýřil ten letošní tolik barvami. Vesměs byly k dispozici černobílé snímky, neboť na barevný film se začalo fotografovat až v pozdějších letech. Mnohým z vás, především těm dříve narozeným, jsme snad v naší malé mozaice přinesli alespoň kousek nostalgických vzpomínek na umění dřívějších, ale i současných muzikantů, kapelníků či zpěváků. A pokud jste v ní přece jen našli nějakou nepřesnost nebo chybějící údaj, prosím, buďte shovívaví. Snažili jsme se na základě dostupných materiálů umožnit vám, čtenářům, nahlédnout do toho, jak vznikala muzikantský kumšt v dřívějších dobách a v jakém rozsahu se provozuje v současnosti. Rádi přivítáme jakoukoli informaci, která doplní některé z příštích vydání nebo článků o jednotlivých hudebnících či kapelách. Je pochopitelné, že ucelený a podrobný obraz **Rýmařov(ska) muzikálního** by si vyžádal mnohem více času na přípravu a daleko větší prostor, než skýtá pár novinových stránek.

... ale i za ně patří veliké díky všem, kdo se na jejich přípravě podíleli, všem dosud žijícím kapelníkům a muzikantům, zejména Jiřímu Karlovi a Jiřímu Vystrčilovi, Antonínu Zađu Zavadilovi dále Františku Liberovi z Olomouce a Františku Karáskovi, Josefu Mathonovi, Milanu Kropáčovi, Zdeňku Kalábovi, Gustavu Schenkovi z Bruntálu, Slávku Veselému, Jaroslavu Klimešovi, Josefu Kuželovi, Josefu Taliánovi, Josefu Gregovskému, Antonínu Kohoutkovi, Ivanu Sigmundovi, Petru Laštuvkovi, Petru Schäferovi, Janu Přikrylovi, Jiřímu Tauferovi, Josefu Jurečkovi, Blaženě Marečkové, Janu Kučerovi a Petru Wolffovi. Všichni tito skvělí muzikanti a lidé s velkým hudebním cítěním společně se soukromým sběratelem Jaroslavem Hrubanem a Městským muzeem v Rýmařově poskytli redakci také fotografie ze svých sbírek. Děkuje vám, přátelé.

A jelikož v tuto chvíli zároveň pročítáte doslov posledního vydání Rýmařovského horizontu roku 2004, vyslovme ještě díky naší redakce za pomoc při vytváření běžných čísel rovněž redakční radě: Vlastimilu Baranovi, Miloslavu Markovi, Leoně Pleské a Květoslavě Sicové, stejně jako našemu vydavateli - Středisku volného času a jeho ředitelce Marcelce Pavlové. Naše velké díky patří i všem externím spolupracovníkům, dopisovatelům z Rýmařovska, ale i z celého okresu Bruntál, kteří byli pro redakci velkou oporou, přinášeli aktuální a čtivé informace z nejrůznějších oblastí, ať se již jednalo o společenské dění nebo třeba o sport.

Redakce se těší na shledání s vámi, čtenáři, v novém roce 2005. Zachovejte nám svou přízeň.

Jiří Konečný, odpovědný redaktor

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>.
Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 17. 12. 2004. **Příspěvky do řádného vydání laskavě zasílejte nejpozději do 7. 1. 2005.** **Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz.
 Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč